

N 7

WEEKBLAD

10 F IN NEDERLAND 75 Ct

52 pagina's

17 JAAR LANG
13-3-62

KUIFJE

HET SUPER-BLAD VOOR DE JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

WAT HANGT ER BOVEN
HET HOOFD VAN
ROCK DERBY?

Offensief tegen de

KOUDE

DE mens heeft sinds hij op aarde is tegen de koude geworsteld en hij heeft een heleboel middelen gevonden om de koude te bestrijden. Het eerste middel was het vuur. Een groot houtvuur werd aangelegd te midden van een grot. Thans hebben we kachels, centrale verwarming, elektrische verwarming en wat weet ik meer. De strijd tegen de koude is de laatste jaren een wetenschap geworden en op pagina 32 van dit nummer begint een interessant artikel over de koude. Ontdekkingsreizigers zoals Scott en Amundsen hebben tegen de koude geworsteld, en weldra zullen de cosmonauten kennis maken met de koude van de oneindige ruimte.

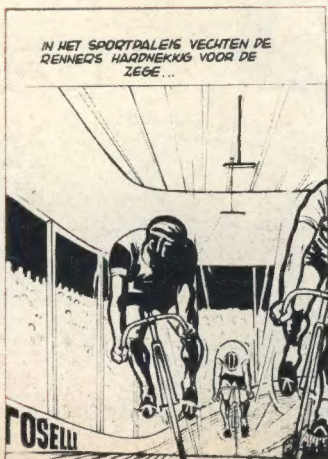
Maar er is nog een andere koude, een innerlijke koude of een koude die gepaard gaat met droefheid en eenzaamheid. Een glimlach, een vriendelijk woord kunnen koude harten verwarmen. Zij verwarmen ook de atmosfeer en versterken de vriendschapsbanden.

Het is de plicht van de jeugd en ook het voorrecht van de jongelui warme vriendschap om zich heen te verspreiden en het ijs te doen smelten.

Kuifje

JO-EL 62

6
DAYS

TON en TINNEKE

DE MAAT IS VOL !

door
An Tavares

grote Kuifje's

2^e VRAAG

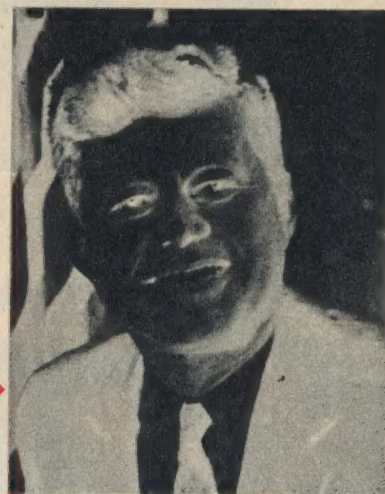
DE VERSTROOIDE FOTOGRAAF

WAS onze fotograaf verstrooid of was hij te haastig? Wij hadden hem enkele kiekjes gevraagd van mensen waarover men de laatste tijd veel praat. Hij stuurde ons de negatieven. Hier zijn ze. Kan je de persoon tóch herkennen?

Om het je niet te moeilijk te maken, geven we tien namen. Daartussen vind je hun naam:

GARY COOPER
CHROESJTSJOW
TONY ARMSTRONG JONES
CHARLIE CHAPLIN
RIK VAN STEENBERGEN

CARY GRANT
JOHN KENNEDY
LOUIS ARMSTRONG
CHARLES DE GAULLE
RIK VAN LOOY

SENSATIONELE PRIJZEN

- 1° PRIJS: een wagen FIAT 1100 EXPORT (waarde 68.150 F).
- 2° PRIJS: een televisietoestel NOVAK (waarde 14.750 F).
- 3° en 4° PRIJS: twee bromfietsen NSU Quickly Standard (prijs per stuk: 7.190 F).
- 5° PRIJS: een tent ANDRE JAMET type PAIOTTE (waarde 3.995 F).

- 8 fietsen PEUGEOT, type VAN STEENBERGEN (waarde 3.790 F)
- 1 rubberzeilboot NAUTISPORT, type ROBINSON
- 10 radio's met transistors NOVAK
- 1 volledige doos met een elektrische trein FLEISCHMANN met transformator
- 10 electrofonen NOVAK

Canadese tenten ANDRE JAMET, type MIKI —
HELVA-urwerken — volledige dozen elektrische
treinen FLEISCHMANN — cinema-projectors met
motor CINETTE — foto-reportagesets FERRANIA —
Cinema-projectors met de hand CINETTE — rol-

schaatsen CHRISTIAENSEN — foto-apparaten FER-
RANIA EURA — vulpennen LE TIGRE — platen
FESTIVAL/VICTORY — zwemmaskers HURRICANE —
ASSIMIL handboeken — vulpotloden LE TIGRE —
albums van de LOMBARD COLLECTIE, enz. enz. enz.

MEER DAN 1.200 PRIJZEN VOOR EEN TOTALE WAARDE VAN 500.000 F OF 40.000 GULDEN !

prijsvraag 1962

4

5

VRAAG :

Welke zijn de vijf beroemde personen waarvan wij hier de foto publiceren ?

Wacht om je antwoord op te sturen tot je het formulier hebt, dat zal ingelast worden in Kuifje nr 10.

Indien je de nummers van Kuifje wenst waarin de Grote Prijsvraag verschijnt, vraag ze dan bij ons aan en voeg 10 F (12 F voor het buitenland) bij voor ieder nummer.

REGLEMENT

1. Al onze lezers en lezeressen kunnen deelnemen aan de Grote Kuifje's Prijsvraag.

2. De prijsvraag bestaat uit vier vragen en een bijkomende vraag, die in vijf achtereenvolgende nummers van ons jeugdblad zullen gepubliceerd worden.

De eerste vraag verscheen in n° 6 van 6 februari, de tweede in n° 7 van 13 februari, de derde in n° 8 van 20 februari, de vierde in n° 9 van 27 februari en de bijkomende vraag in n° 10 van 6 maart.

3. De antwoorden op de vier vragen moeten ons samen toegezonden worden op het antwoordformulier, dat zal ingelast worden in Kuifje n° 10.

4. Om geldig te wezen moeten er op ieder antwoordformulier vier deelne-

mingsbons (genummerd 1, 2, 3 en 4) in de daartoe gereserveerde vakjes geplaatst worden.

5. Iedere deelnemer mag verscheidene antwoordformulieren insturen, op voorwaarde dat er op ieder antwoordformulier vier deelnemingsbons staan. Maar opgelet, er wordt slechts EEN PRIJS toegekend per deelnemer (de prijs zal toegekend worden op het best geclasseerde antwoord).

6. De antwoordformulieren moeten in gesloten omslag en als brief gezonden worden naar dit adres : Kuifje, Grote Prijsvraag, P.H. Spaaklaan, 1 à 11, Brussel 7 vóór 10 april 1962 om middernacht. Onvoldoende gefrankeerde en aangetekende brieven zullen niet aanvaard worden.

7. In de envelop mag alleen het ant-

woordformulier zitten. Geen brief of andere mededeling !

8. De juiste antwoorden op de vier vragen werden toevertrouwd aan Meester Thomas, deurwaarder te Brussel.

9. De concurrenten aanvaarden de beslissingen van de jury. Tegen die beslissingen kan er geen beroep worden aangetekend.

10. Alle prijzen worden in België afgehaald voor 31 december 1962. Ze kunnen niet omgeruild worden.

11. De medewerkers en het personeel van Kuifje mogen niet deelnemen aan de prijsvraag.

12. Wie deelneemt aan deze prijsvraag aanvaardt het reglement volledig en zonder enig voorbehoud.

KUIFJE'S PRIJSVRAAG
1962
BON Nr 2

de kruisridder

Koenraad, Jaak en Ederik zijn in Afrika.

Zonder naam

door paul cuvelier

toegekomen en ontmoeten er Thomas Fust...

(2) LEES "DE ZILVEREN VLAM", EERSTE EPISODE.

WORDT VOORTGEZET 7

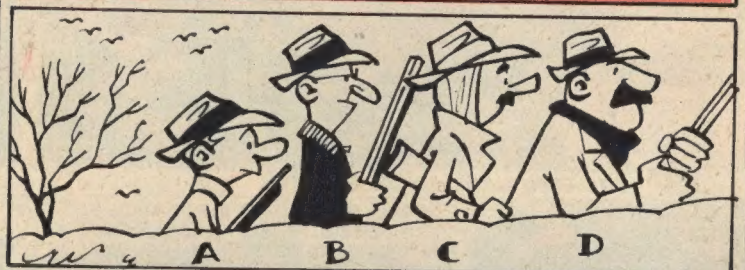

SPEEL MET ONS MEE!

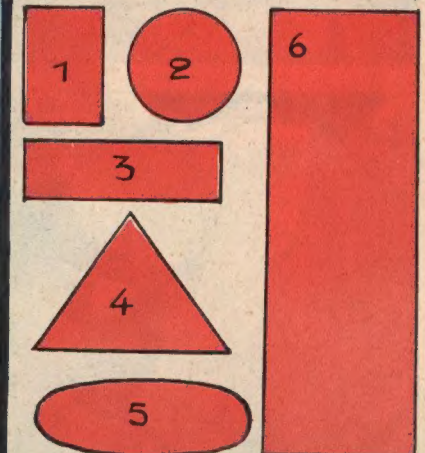
2

DE vier jagers volgen elkaar op de voet. Ze lopen zwijgzaam verder. Wanneer de nacht gevallen is en de maan hen beschijnt, lijken ze alle vier op schimmen van een toverlantaarn. Nu lopen ze niet meer in dezelfde volgorde, maar kan je nog zeggen wie, wie is?

3

Mr. Archibal heeft samen met James enkele meubels en voorwerpen in zijn bureau van plaats verwisseld die sporen op de muur nagelaten hebben. Kan je, volgens de sporen, de meubels of voorwerpen vinden die er eerst stonden?

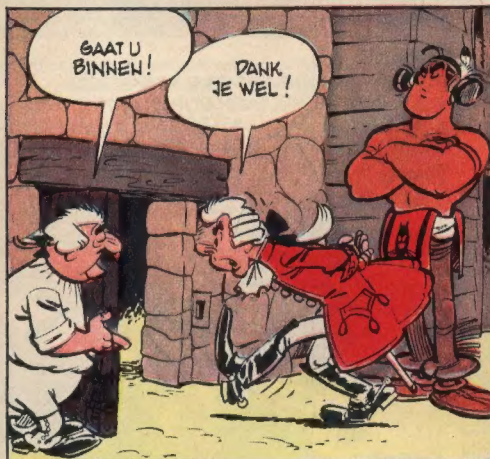

HOEMPA * PA

ZWAAIT DE KRUGSBUI!

De Pruisen die de Walogen wapens hebben bezorgd, nemen Hoempa-Pa en Hubert mee naar hun kamp...

PANG! PANG! PANG!

B...B...BANDIETEN!
ECHTE BANDIETEN! NEEN MAAR,
ZO IETS MOESTEN ZE
VERBIEDEN!

MAAR SCHIET DAN TOCH, DUIZEND
TORTILA'S! ZE ZIJN REEDS OP HET EERSTE
RIJtuig GESPRONGEN.

IN DIE WAGEN ZIT ER EEN SCERP.
SCHUTTER ... ENRICO, PABLO, DOE JE
WERK!

NU BEN IK ER DICHT
GENOEG BIJ... OLE!

WAT BEN JIJ EEN KNAPE SCHUTTER,
'ZEG! DE BANDIETEN STONDEN ER VAN TE
KIKKEN!

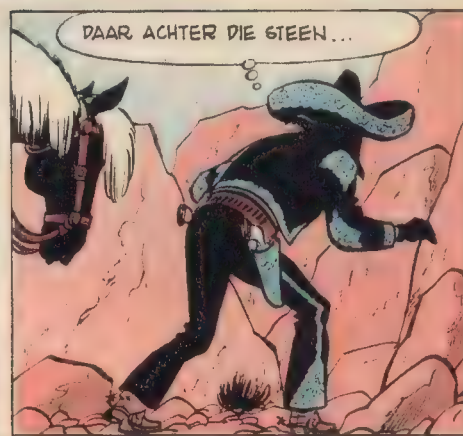
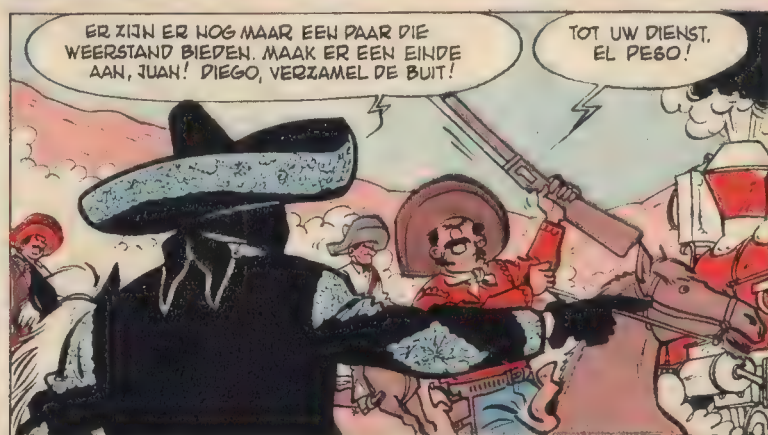
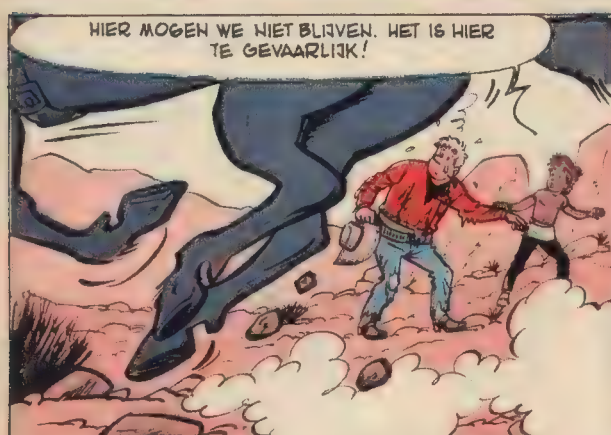
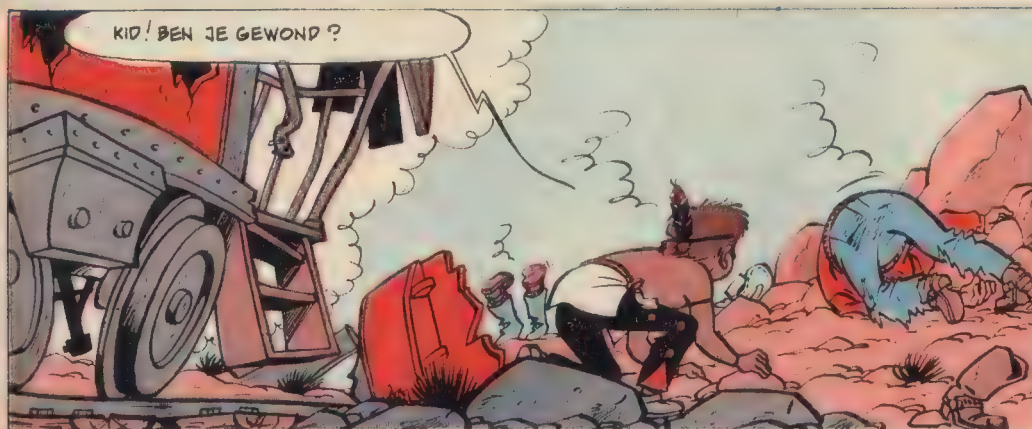
HO,
DAT IS NOG
NIETS...

VAN RIO GRANDE

EEN AVONTUUR
VAN CHICK BILL
door TIBET
Scenario : GREG

door El Peso en zijn bandieten...

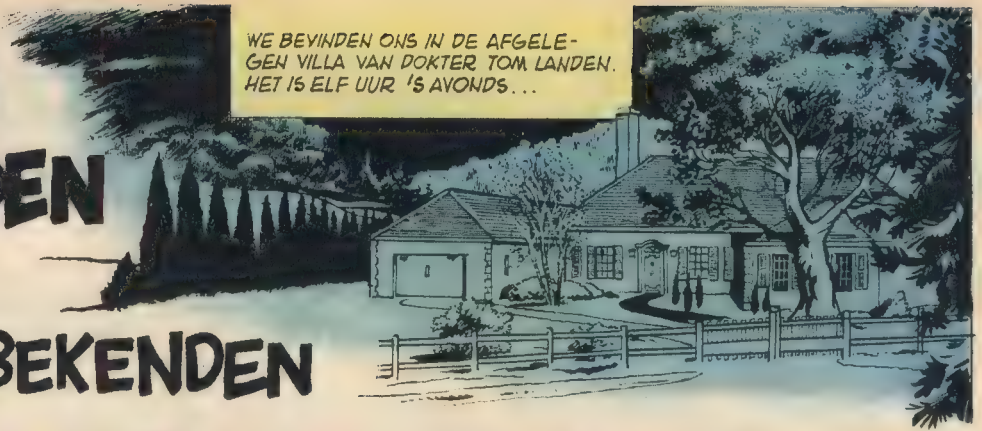
DE
WONDERBARE
LOTGEVALLEN
VAN

TOM LANDEN

DE ONBEKENDEN

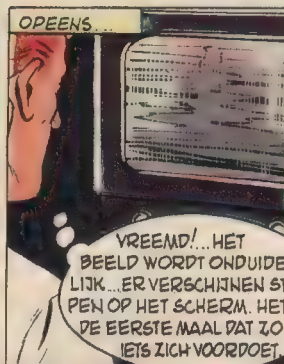
WE BEVINDEN ONS IN DE AFGELE-
GEN VILLA VAN DOKTER TOM LANDEN.
HET IS ELF UUR 'S AVONDS...

DE JONGE CHIRURG ZOCHT DIE AVOND WAT ONTSPANNING VOOR
ZIJN KIRKASTJE. DE ARTS HAD NAAM GEMAAKT OP HET GE-
BIED VAN DE RUIMTEVAARTGENEESKUNDE EN WAS TOT VER
OVER DE GRENZEN VAN ZIJN LAND BEKEND.

OPEENS...

VREEMD!... HET
BEELD WORDT ONDUIDE-
LIJK... ER VERSCHIJNEN STRE-
PEN OP HET SCHERM. HET IS
DE EERSTE MAAL DAT ZO-
iets zich voordoet.

GEWONE STO-
RINGEN KUNNEN HET
NIET ZIJN... EIGENAAR
DIE... IK KAN HET BEELD
NIET ZUIVER AF-
STELLEN...

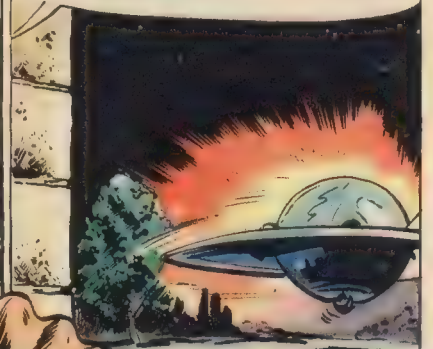
DAAR SNAP IK NIETS
VAN! MISSCHIEN IS HET WEL
EEN VLIESTUIG DAT DE UITZENDING
VERSTOORT... MAAR IK HOOR
OOK GEEN MOTORENGE-
RONK...

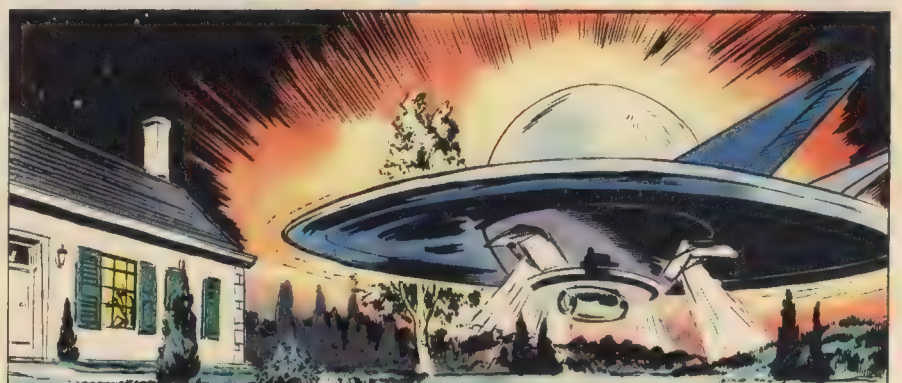
HO!

EEN... EEN VLI-
GENDE SCHOTEL! DAT
IS NIET MOGELIJK... IK DROOM!

AAI!... DIE LICHT-
BUNDEL VER-
BLINDT ME!... HIJ KOMT
UIT HET TOESTEL...

HO... HOOO!... WAT VOEL IK ME MIS-
SELIK WORDEN! HET LIJKT WEL ALS...
ALSOFF IK... IK KAN NIET MEER...

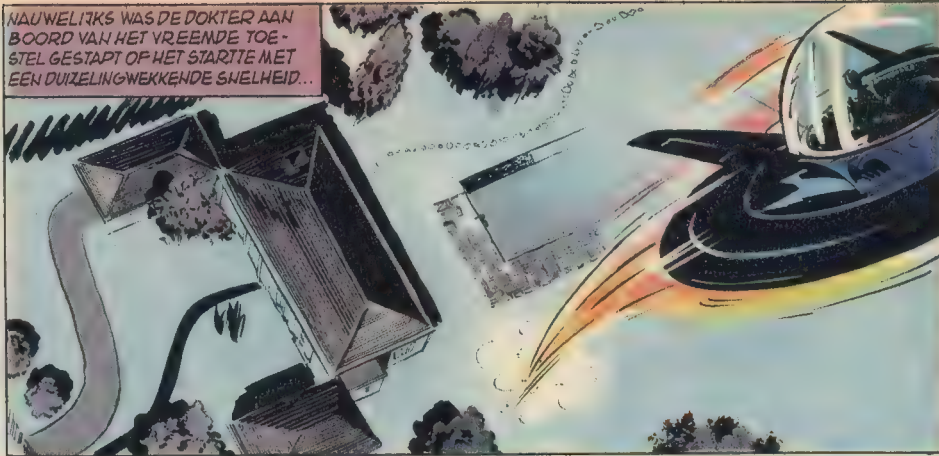
GA NAAR JE LABORATORIUM, DOK-
TER LANDEN... NEEM ER JE INSTRUMEN-
TAS EN JE GENEESMIDDELEN TEGEN
RADIOACTIEVE VERGIFTIGING... KOM DAN
NAAR BUITEN EN STAP AAN BOORD
VAN ONZE SCHIFFRACKET.

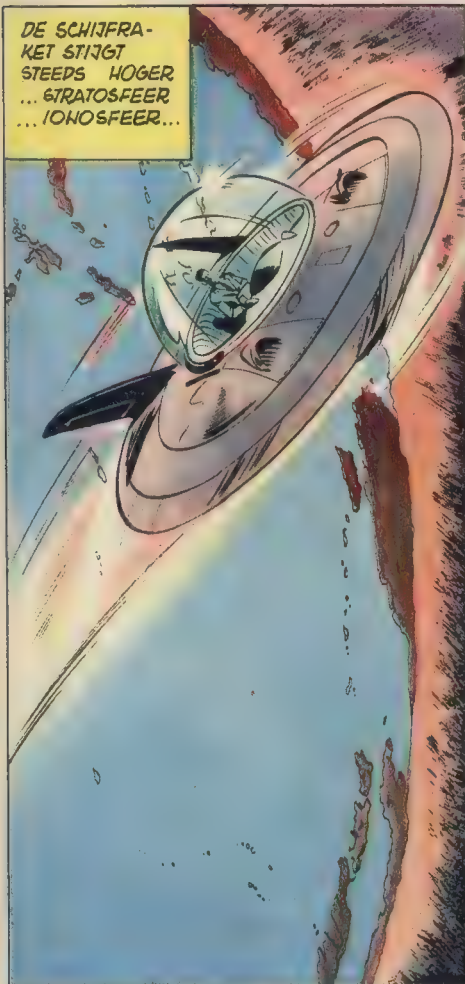
ENKELE OGENBLIKKEN LATER...

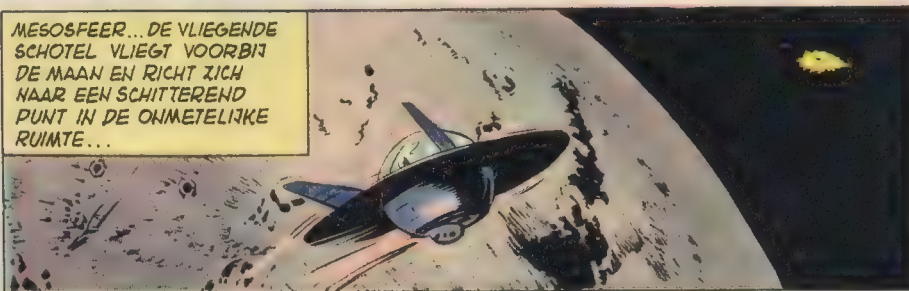
NAUWELIJKS WAS DE DOKTER AAN BOORD VAN HET VRIEENDE TOESTEL GESTAPT OP HET STARTIE MET EEN DUIZELINGWEKKENDE SNEHEID...

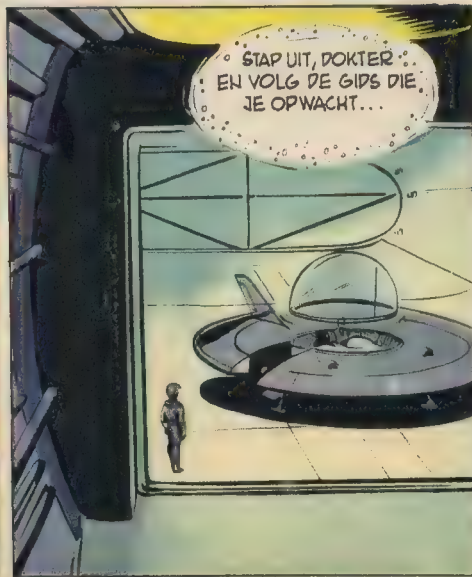
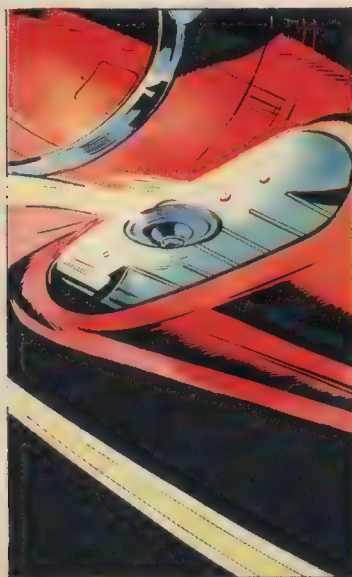
DE SCHIFFRACKET STIJGT STEEDS HOGER... STRATOSFEER... IONOSFEER...

MESOSFEER... DE VLEGENDE SCHOTEL VLEIET VOORBIJ DE MAAN EN RICHT ZICH NAAR EEN SCHITTEREND PUNT IN DE ONMETELIJKE RUIMTE...

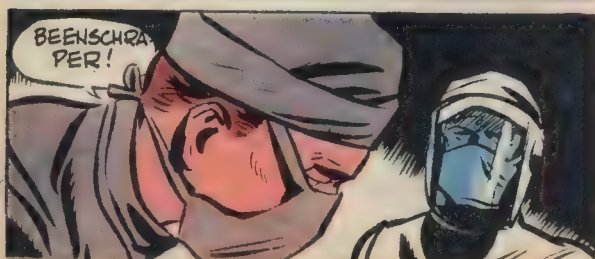
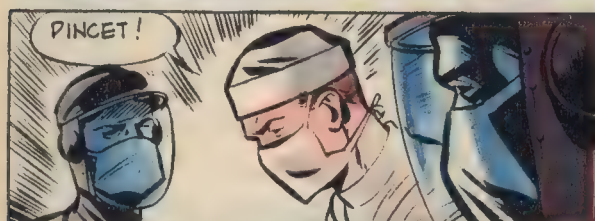
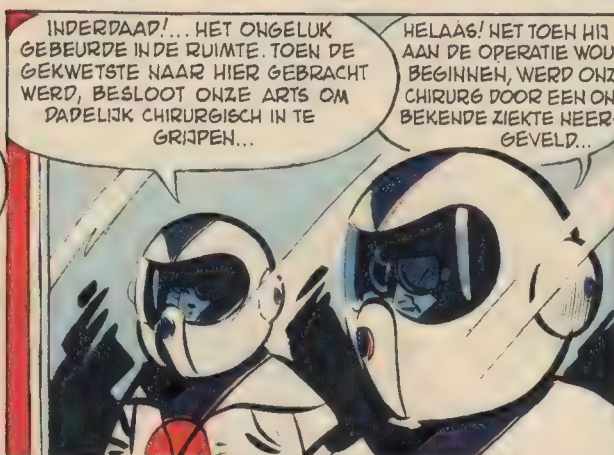
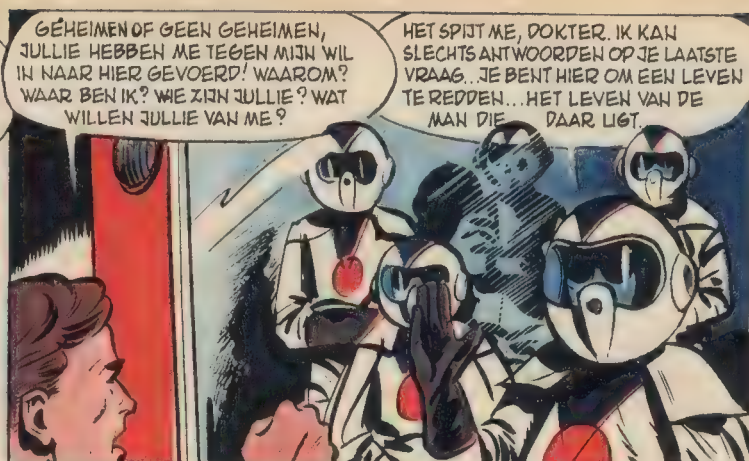
UITKIJK AAN CENTRALE!... DE SCHIFF RAKET KOMT IN HET ZICHT!... DE PASSAGIER ISAAN BOORD...

TWEE MINUTEN LATER.

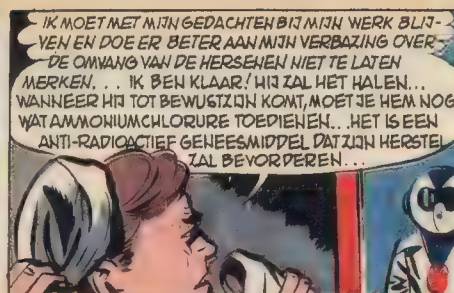

TOT WELK RAS MOGEN
DIE MENSEN BEHOREN?
MENSEN DIE IN DE RUIMTE
LEVEN! DADELIIK Slaat MIJN
VERBEELDING OP HOL!

IK MOET MET MIJN GEDACHTEN BIJ MIJN WERK BLIJ-
VEN EN DOE ER BETER AAN MIJN VERBAZING OVER
DE OMVANG VAN DE HERSEKEN NIET TE LATEN
MERKEN. ... IK BEN KLAAR! HIJ ZAL HET HALEN...
WANNEER HIJ TOT BEWUFT ZIJN KOMT, MOET JE HEM NOG
WAT AMMONIUMCHLORURE TOEDIENEN... HET IS EEN
ANTI-RADIOACTIEF GENEESMIDDEL DAT ZIJN HERSTEL
ZAL BEVORDEREN...

HIJ IS GERED! JE HEBT
FANTASTISCH WERK VER-
RICHT! WIJ DANKEN JE
VOOR HET LEVEN DAT JE
GERED HEBT EN ZUL-
LEN JE NOOIT VERGETEN!

MIJN ZOON, KARI, HOUDT
EEN TALISMAN IN DE HAND
... HET IS ZIJN TALISMAN...
NEEM HEM... IK SCHENK
HEM JE!

TOM GEHOORZAAMT VERBAASD EN HAALT UIT DE
HAND VAN DE ZIEKE EEN KLEINE KLONP DIE
SCHITTERT EN DOORZICHTIG IS...

HET LIJKT WEL EEN
ENORME RUWE
DIAMANT!

MAAR PLOT-
SELING...

HO!
MIJN HOOFD...
MIJN HOOFD...

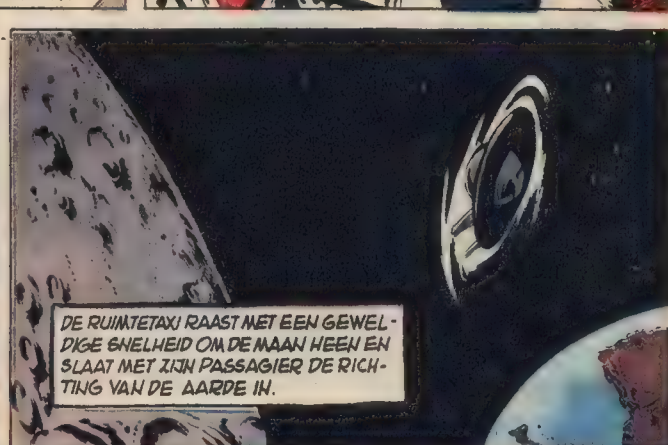

ALLES IS IN
ORDE! HIJ IS WEER
ONDER HYP-
NOSE!

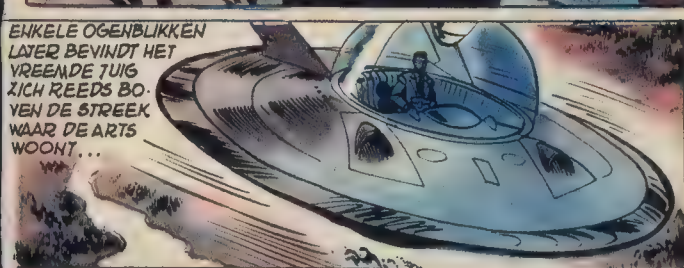
HET SPIJT ME DAT IK ZULKE MID-
DELEN TEGENOVER EEN GEWETENS-
VOL MAN MOET GEBRUIKEN, MAAR WIJ
MOETEN ONZE WETTEN EERBIEDIGEN...
BRENG HEM NU WEER NAAR ZIJN BLAU-
WE PLENEET... DE AARDE...

EVEN LATER REIST TOM
AAN BOORD VAN DE VLE-
GENDE SCHOTEL DOOR
DE RUIMTE.

DE RUIMTETAXI RAAST MET EEN GEWEL-
DIGE SNELHEID OM DE MAAN HEEN EN
SLAAT MET ZIJN PASSAGIER DE RICHT-
TING VAN DE AARDE IN.

ENKELE OGENBLIKKEN
LATER BEVINDT HET
VREEMDE TUIS
ZICH REEDS BO-
VEN DE STREEK
WAAR DE ARTS
WOONT...

EN EVEN LATER...

MAAR...

WAT STA IK HIER BUITEN TE DOEN?... EN
IN HET HOLST VAN DE NACHT?

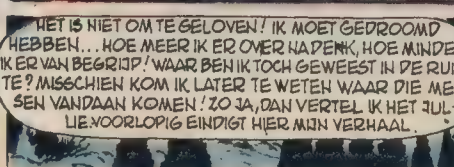
DAT IS ECHT VREEMD!... IK HERINNER ME
NIET MEER WANNEER IK NAAR BUITEN
GEGAAN BEN... IK LIJD TOCH NIET AAN
SLAAPWANDLEN... EN, IK HEB MIJN IN-
STRUMENTENTAS IN DE HAND! HO!

EEN ROTSKLONP! WAT HEEFT DAT TE BE-
TEKENEN? HO! MAAR NU WEET IK
WEER ALLES!

DE VLIEGENDE SCHOTEL!... EN DE ZIEKE... AL
DIE EIGENAARDIGE WEZENS... DE OPERATIE-
ZAAL... HOE BEN IK DAAR TOCH GERAAKT?
IK BEGRIP ER NIETS VAN!

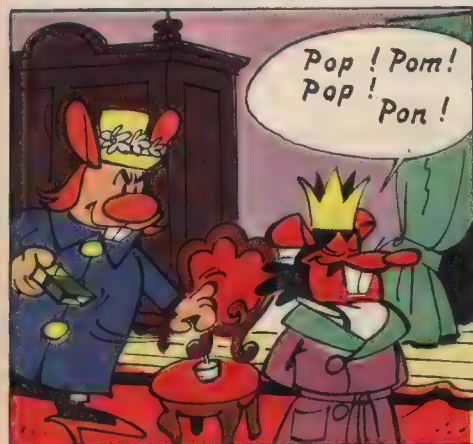
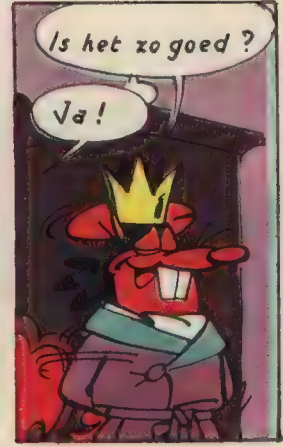
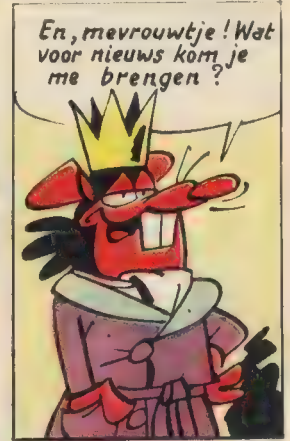
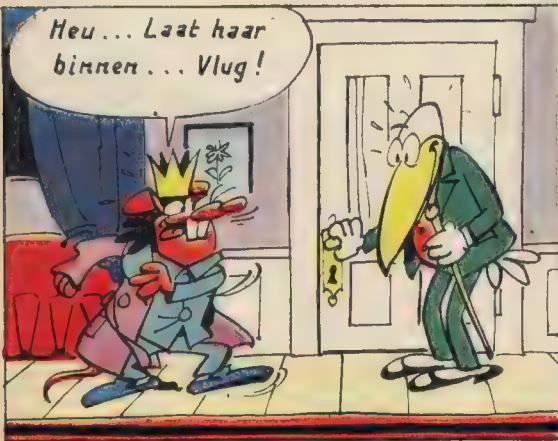
HET IS NIET OM TE GELOVEN! IK MOET GEDROOMD
HEBBEN... HOE MEER IK ER OVER NADENK, HOE MINDER
IK ER VAN BEGRIP! WAAR BEN IK TOCH GEWEEST IN DE RUIM-
TE? MISSCHIEN KOM IK LATER TE WETEN WAAR DIE MEN-
SEN VANDAAN KOMEN! ZO JA, DAN VERTEL IK HET ZUL-
LIE VOORLOPIG EINDIGT HIER MIJN VERHAAL.

CHLOROPHYL WAAGT

Mevrouw Mata Henri, die gezworen heeft Chlorophyl uit te

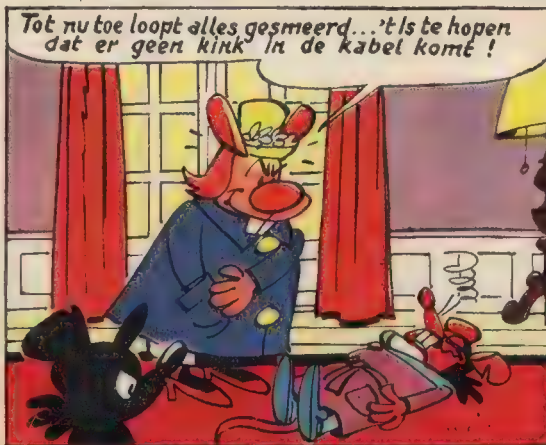
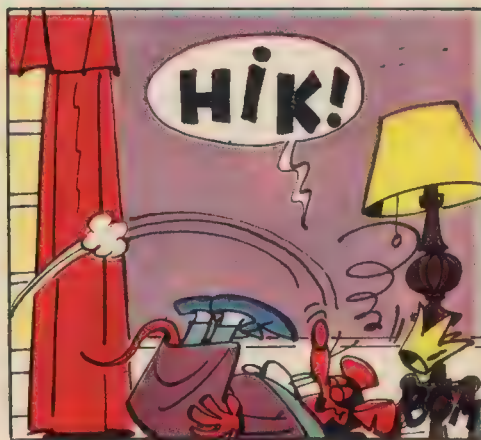
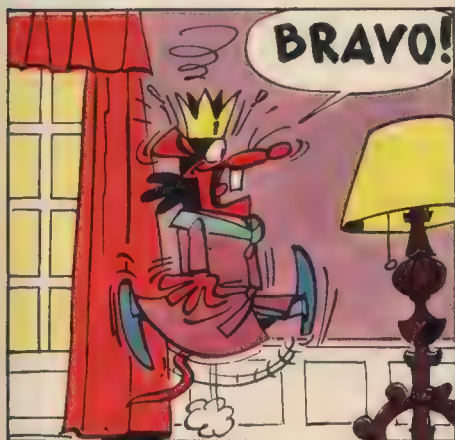
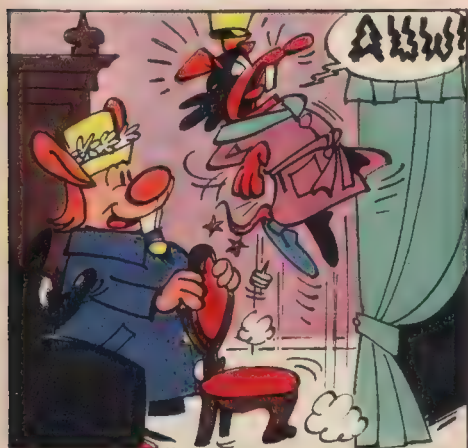

EEN GOKJE

door R. MACHEROT

leveren aan Anthraciet, vraagt een onderhoud met deze laatste...

Rock achtervolgt de bandieten die het geld van de Indianen...

NU WE HET GELD HEBBEN KUNNEN
WE DAT COWBOY-SPELLETJE WEL STAKEN,
VERONDERSTEL IK ?

BEN JE GEK!

JE VOLGT PRECIES DE GE-
DACHTENGANG VAN DE PO-
LITIE! ZE DENKEN DAT WE
MET EEN AUTO VLUCHTEN,
MAAR IK BEN SLIM GE-
BOREN...

DOORHEEN DE BERG-
STREEK LOPEN ER GEEN WEGEN,
DUS KUNNEN ZE ONS NIET ACHTER-
VOLGEN! HA! HA! HA! HA!

DE WEGEN DIE WIJ NEMEN ZIJN AL-
LEEN BEGAANBAAR VOOR PAARDEN!

IK HOOP DAT DE PAAR-
DEN HET MET JE EENS
ZIJN!

LUISTER... VOLGENS HET PLAN DAT IK
BESTUDEERDE MOETEN WE EEN VOOR-
UITSPRINGENDE ROTS ONTMOETEN
IN DE VORM VAN EEN PIJP...

HA!

!?

HA! HA! HA! EEN ROKENDE
PIJP! DAT IS EEN LEUKE GRAP
HA! HA! HA!

DOE
NIET ZO MAL, DOM-
OOR!

HET IS EEN INDIANEN SIG-
NAAL! DE NAVAJO'S!
IK HAD NIET AAN DE NAVA-
JO'S GEDACHT! DE ROOK
BETEKENT DAT ZE ONS
DE PAS AFSNIJDEN DIE
IK WILDE NEMEN!
ZE HEBBEN ONS ONT-
DEKT!

MAAK JE NIET BEZORGD!
IK KEN EEN ANDERE BERGPAS!
WIJ MAKEN EEN OMMETJE EN
ONTLOPEN DIE CARNAVAL-
KRIGERS!

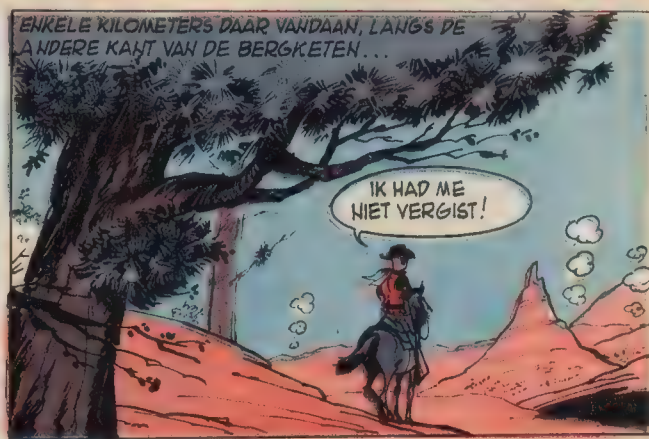
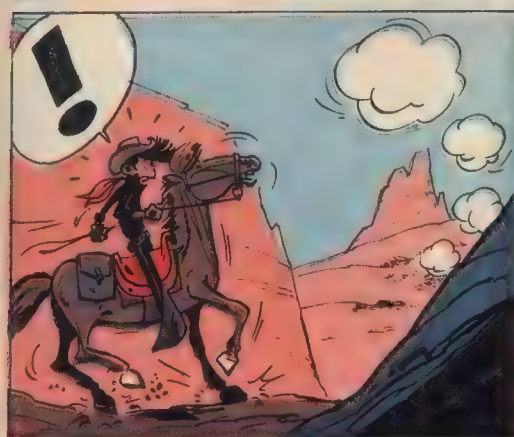

de NAVAJOS

gestolen hebben. De Navajos willen de dieven echter ook vangen.

DOOR
GREG,

WORDT VOORTGEZET

Hou je van
een griezel
lees het,
anders...
ogen toe!

geri*

DE jongeman met het snorretje wond zich steeds meer op. Tussen hem en het oude, doofstomme mannetje stond een eikenhouten tafel vol krullige ornamenten en met poten als van een olifant. Hoe hij er ook aan rukte, er kwam geen beweging in het meubelstuk. Drie borden, koppen en schotels, een gevulde bloemenvaas en een kristallen asbak had hij er al afgeveegd in de hoop het bange kereltje over de tafel heen te kunnen bereiken met een zware knuppel. Deze zag het gevaar veel te vroeg en was bijna ontglipt. Als Piet Brunt niet zo woedend geweest was, zou hij zeker medelijden hebben gevoeld voor de ontstelde man. Het zou de doofstomme nooit lukken weg te komen. Onder de tafel lag het roerloze lichaam van Bill, zijn tweelingbroer. De oude man was de enige getuige van de moord. Piet had zijn programma te lang voorbereid om een fout te kunnen maken. Daarom had hij de doofstomme tot het laatste bewaard om geschreeuw te voorkomen. Maar waarom stelde de man zich zo te weer? Hij vocht als een vlieg in een web voor zijn leven. Het mannetje dat zijn leven bedreigd voelde leek

«Tweelingbroer vermoord. Vermeedelijke dader 21-jarige kostganger, Piet Brunt, van beroep boekhouder. De jongeman woonde sinds een jaar bij de slachtoffers en genoot hun volledig vertrouwen.»

Veel later zouden ze ook wel ontdekken dat genoemde Piet Brunt het gehele banksaldo van de broers, twintig duizend pond, had geïncasseerd. In Piets auto lagen nieuwe kleren, een kostuum, een paar sokken, schoenen, goede papieren en alles wat een jongeman nodig heeft als hij een buitenlandse reis gaat maken. Voor hij zijn intrek nam bij de twee mannen, had hij al alles gekocht in een andere stad. Eerst moest hij naar de bank, vervolgens ging hij te voet naar de verlaten schuur bij de rivier. Daar zou hij zich verkleden en daarna het wagentje in de rivier kieperen. De chèque van de oude mannetjes was écht. Ze hadden hem het geld voor een dag geleend in verband met een weddenschap, zo had hij hen voorgelogen. Om hen geheel gerust te stellen had hij een schuldbekentenis geschreven en later teruggestolen en die verteerde nu tussen de kleren in de kachel...

De list van INSPECTEUR BRIGHT

kalmer en oplettender te worden en ging zelfs onverwachts tot een tegenaanval over. Zijn kleine lichaam leunde tegen de tafel, schoof er steeds over heen, doch zodra Piet op hem toe sprong in de mening hem uit zijn evenwicht te kunnen brengen, wipte hij als een veer terug. Vastberaden rukte hij de tafella open en de inhoud kletterde op de grond. De angst sloeg over op zijn belager, die zijn pistool uit zijn jas trok. Voor de oude man op hem af kon springen knalde een schot, waar de ruiten van rinkelden. De ongelukkige plofte voorover.

Een ogenblik bleef Piet versuft staan, uitgeput van inspanning. Hij moest zich met beide handen aan de tafel vastgrijpen. Het lawaai van een voorbijrijdende tram deed hem opschrikken. God, wat had hij gedaan? Waarom had hij geschoten?

Tussen het wegstervende tramgeram door klonken naderende voetstappen. Ze dreven hem naar de voordeur. Vrolijke stemmen van jonge meisjes klaterden door de gang. Dus niemand had het schot gehoord? Nu moest hij vlug handelen en hij haastte zich naar zijn kamer waar hij zich omkleedde. De dag te voren had hij alles klaar gelegd, opdat hij geen minuut verliezen zou. Zijn bebloede kleren besprenkelde hij met petroleum en wierp alles in de kachel. Ze moesten niet te vlug ontdekken dat Piet Brunt de moordenaar was. Drie kwartier voorsprong waren voldoende, dan zou er geen Piet Brunt meer zijn. Het kon dagen duren alvorens men iets ontdekte, want de tweelingsbroers kregen nooit bezoek. Terwijl hij daar aan dacht kreeg hij zijn kalmte terug. Het zou natuurlijk uitgebreid in de kranten komen.

Als een blonde jongeheer, Dick van Driel, zonder snor, zou hij op het station een enkele reis Nairobi kopen, maar niet met het geld van de broers. Dat was juist het fijne van zijn plan. De donkere gesnorde Piet Brunt, de man van de moord, had niet bestaan. Alles aan hem was vals, zijn haar, snor, en alle papieren.

In zijn plaats verscheen Dick van Driel, reizend kunstenaar zonder vaste woonplaats. Een jaar was hij uit de wereld verdwenen, als een rijk man zou hij terugkeren. Nauwkeurig onderzocht hij zijn gezicht en handen nog eens op bloedvlekken, waarna hij zonder aarzelen naar buiten ging.

De deur knalde achter hem dicht. De schok ervan werd opgevangen door de doofstomme man op de keukenvloer. Hij voelde zich verzwakken, doch met een uiterste inspanning zette hij zijn geest tot activiteit aan. Zijn rechterhand lag naast een van de lepels uit de tafella. Het staal schitterde en leek wel een kleine vlam. Door zijn gedachten volledig op zijn hand te concentreren lukte het hem er beweging in te krijgen tot hij het koele staal kon grijpen. De man wierp de lepel dwars door de ruit. Daarmee waren zijn laatste krachten verbruikt. De linkerhand verloor de greep om het chèqueboekje waarop de geleende 20.000 pond vermeld stonden.

* * *

Piet liep rustig naar de tramhalte om de hoek. Het was het drukste uur van de dag, ook daar had hij rekening mee gehouden. Hij nam een overstapje, reed naar het station, kocht een enkele reis Bloemfontein en ging even zijn vriend begroeten die er als administrateur werkte. Die zou de politie wel op een dwaalspoor brengen zonder het zelf te weten. Met een andere lijn reed Piet terug tot in het centrum van de stad

en bereikte via een stadsbus de bank. Drie minuten eerder dan hij verwacht had stond hij in de marmeren hall. De portier groette hem beleefd.

— Goedemiddag, mijnheer Brunt.

Zonder zich te haasten stapte hij naar het loket. Het was er erg druk. Vijftien mensen telde hij. Om zijn kalmte te bewaren haalde hij zijn zakagenda voor de dag en begon er in te bladeren, zodat hij niemand hoefde aan te kijken. De man achter het loket moest twee keer roepen voor Piet zag dat hij aan de beurt was. Een kriebelend gevoel bekreep hem. Zenuwen, stelde hij vast. Zijn vingers trilden toen hij het geld opborg. Inwendig verweet hij zich zijn zwakte. Veel haastiger dan hij wilde rende Piet terug naar de draaideur. Hij kreeg een inzinking, dat voelde hij!

Daar had je het al... Achter de glaswand beloerden hem een paar ogen. Een hoofd, dat bijna helemaal in een verband gewikkeld zat, knikte naar hem. Hij zag spoken, neen het was echt. Het was onmiskenbaar Joe de doofstomme!

De figuur kwam naar hem toe. Piet sloeg beide handen voor zijn gezicht.

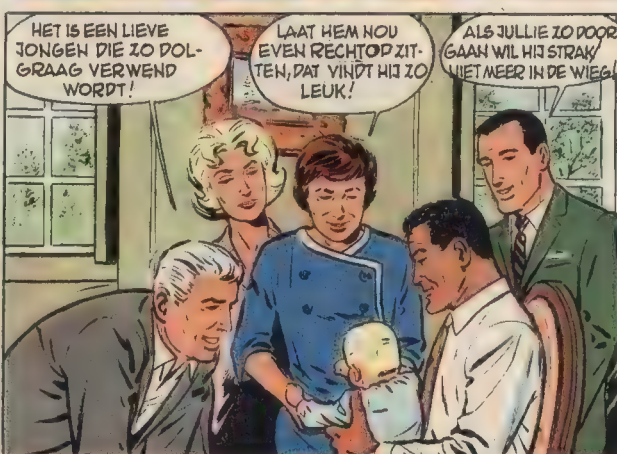
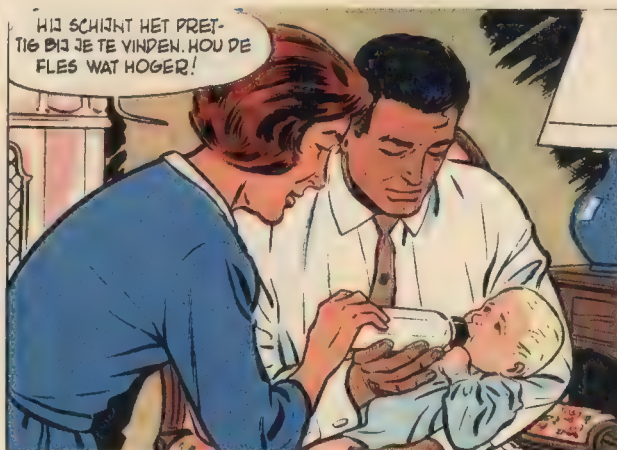
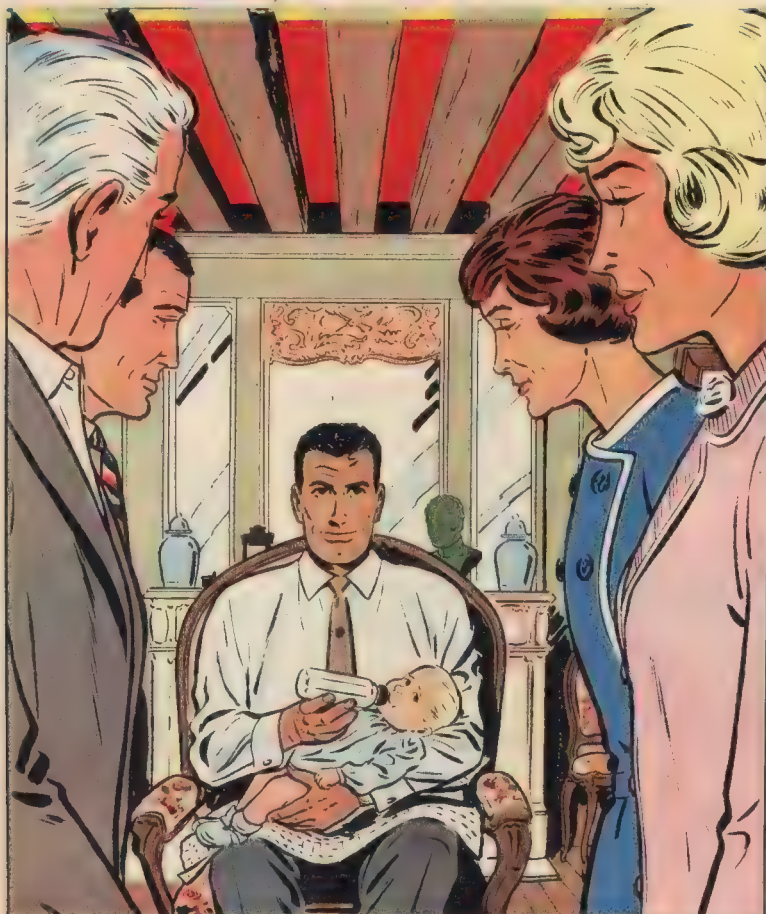
— Ga weg jij, jij bent dood, ik... ik...

Dan vloog hij op de figuur af, die week opzij, schoof weg als een schim. Een tweetal agenten overmeesterden de schreeuwende jongeman. Pas toen hij op het politiebureau snikkend bekend had, ontdeed inspecteur Bright zich van zijn vermomming.

— Nou, zuchtte hij, die rol van dode ligt me niet erg. Laten we hopen dat de kolonel niet te hard zal vloeken over deze vreemde vangmethode. Zij heeft in elk geval snel gewerkt dank zij het chèqueboekje van de arme Joe. Trouwens als de kolonel de lepel op zijn hoofd gekregen had, zou hij misschien nog gekker gereageerd hebben!

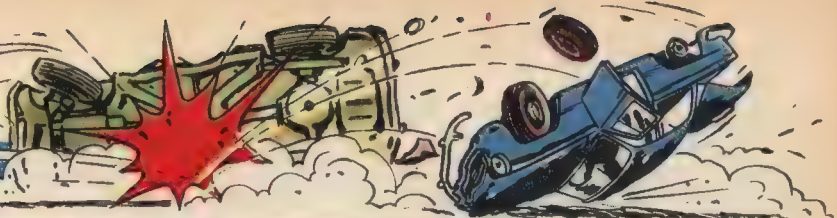
HARRY BOUTS

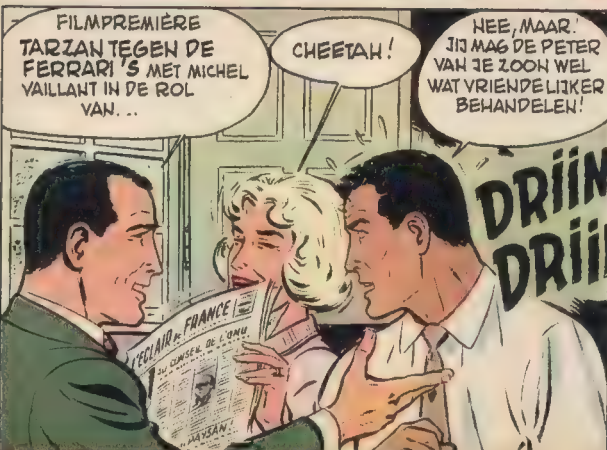
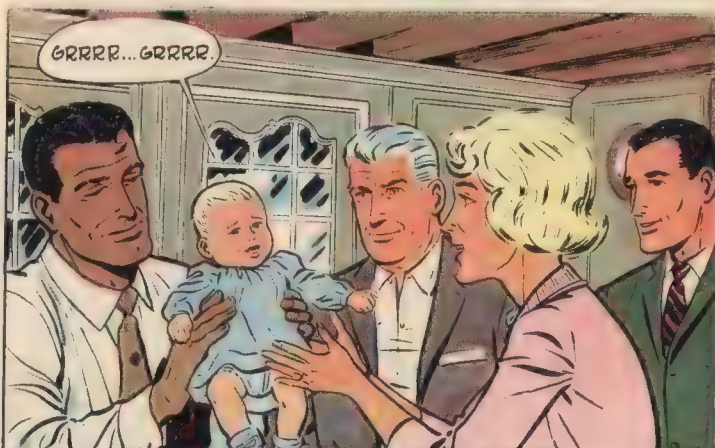
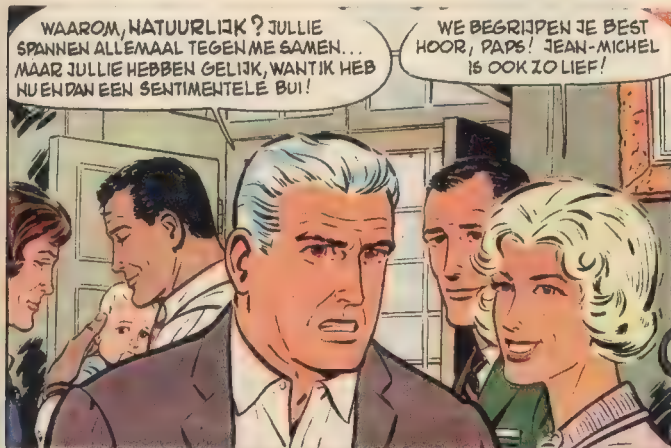

HALZEN

vedettes : Michel en een baby.

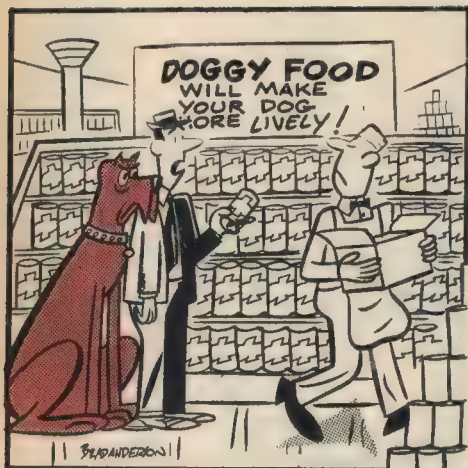

Hij is alweer bij de
buren binnengeslopen.

Laatste waarschuwing:
laat me met rust of ik
breng je naar de ge-
vangenis!

Ik zou veel liever een
slaapmiddeltje voor
hem hebben!

Als je maar je voeten
veegt, zal hij niets
doen...

Ja, buurman, je hond
is bij me...

Ik heb de indruk dat
IEMAND er goed zou
aan doen dieet te vol-
gen!

ARMADUKE

Copyright A.I.L.

ZEG HET IN 'T ENGELS !

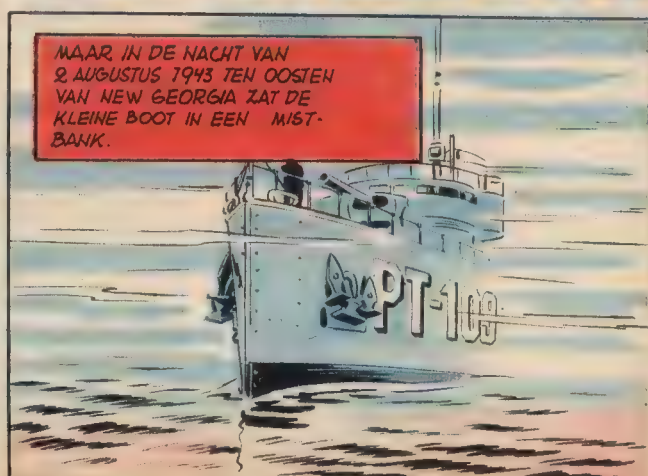
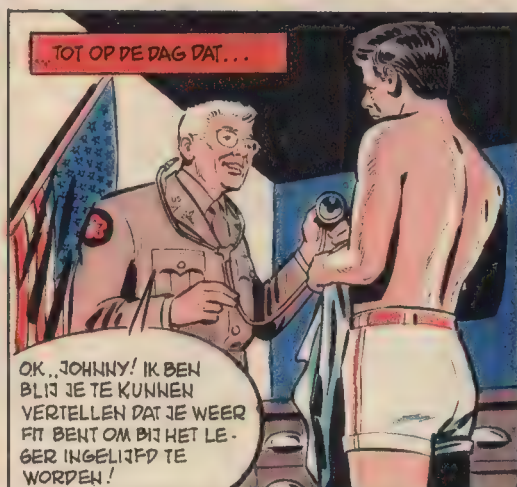
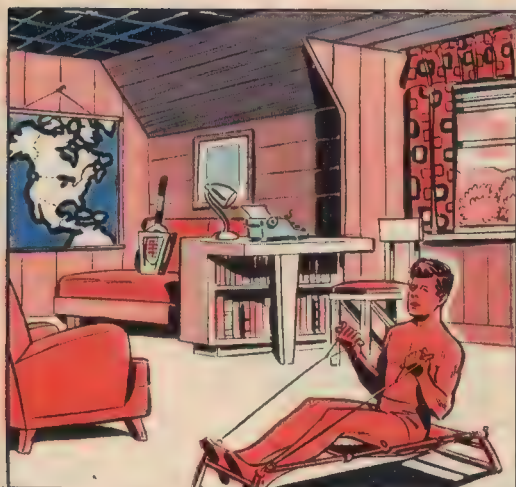
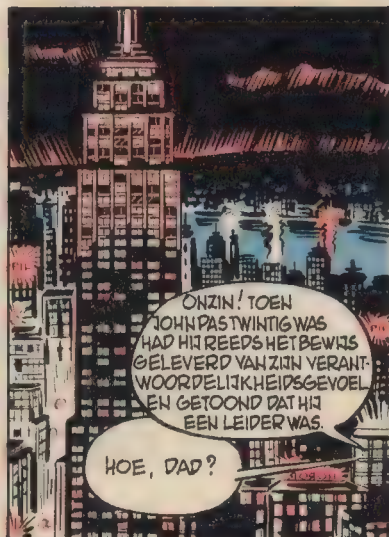
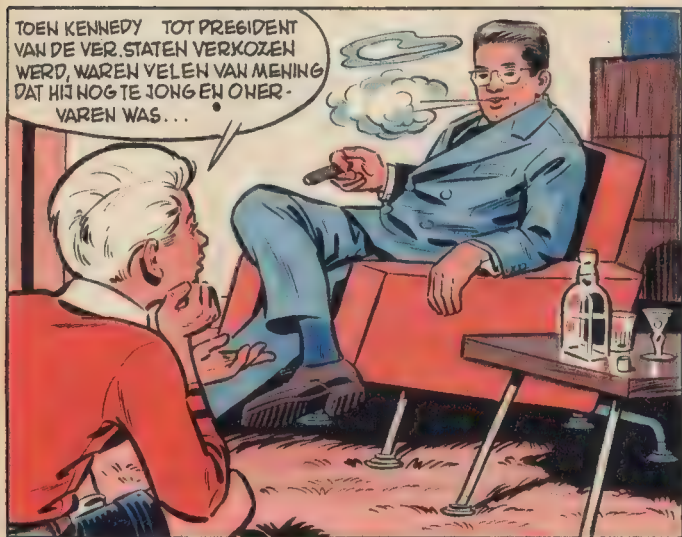
De ASSIMIL methode bestaat ook voor het Duits, Frans, Italiaans, Russisch, Portugees en Spaans.

DE MOED VAN LUITENANT KENNEDY

TEKST: Y. DUVAL

TEKENINGEN: F. CHENEVAL

ZIJ WAREN
ECHTER NIET
DE ENIGEN IN
DIE HACHELIJKE
TOESTAND...

JE KAN GEEN HAND
VOOR OGEN ZIEN MET DIE
VERDUIVELDE MIST!

WE MOETEN
TOCH FLINK OP-
LETTEN.

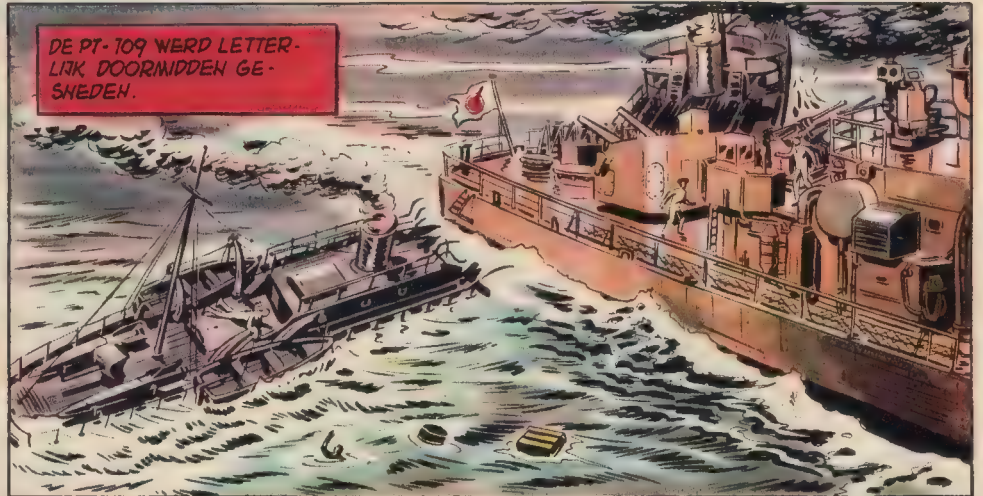
WIE WEEET OF ER GEEN AMERIKA-
NIEN IN DE BUURT PATROUILLEREN,
HUN VLIESTUIGEN HEBBEN DE HE-
LE DAG BOVEN ONS HOOFD
GEVLOGEN.

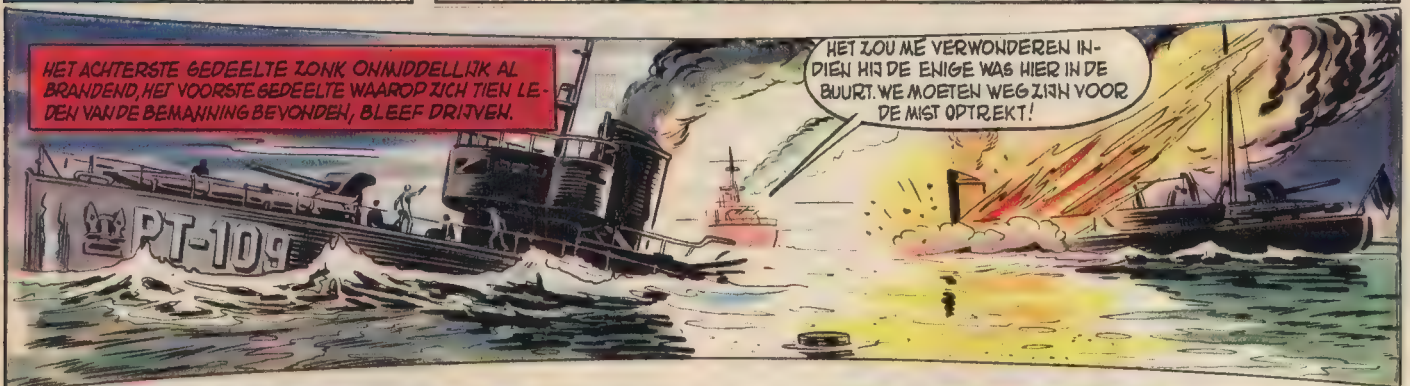
O, WAT EEN SCHITTERENDE GELE-
GENHEID! GOOI HET ROER
NAAR RECHTS! STEVEN ER
RECHT OP AF!

VERDUIVELD!
EEN JAPANESE BOOT! HIJ
ZAL ONS RAMMEN!

DE PT-109 WERD LETTER-
LIJK DOORMIDDEN GE-
SNEDEN.

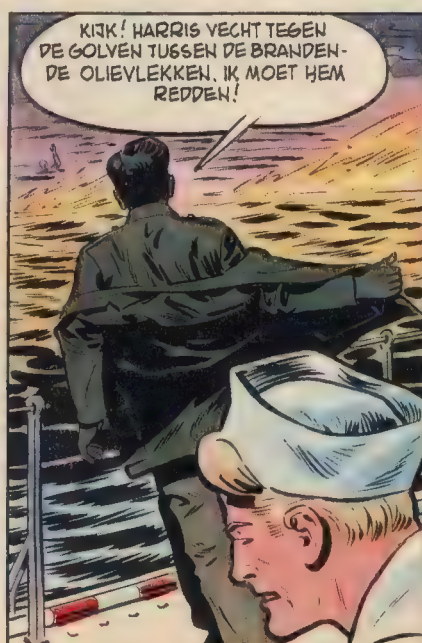

HET ACHTERSTE GEDEELTE ZONK ONMIDDELLIJK AL
BRANDEND, HET VOORSTE GEDEELTE WAAROP ZICH TIEN LE-
DEN VAN DE BEMANNING BEVONDEN, BLEEF DRIJVEN.

HET ZOU ME VERWONDEREN IN-
DIEN HIJ DE ENIGE WAS HIER IN DE
BUURT. WE MOETEN WEG ZIJN VOOR
DE MIST OPTREKT!

WE LEVEN NOG!
DAT IS ECHT EEN
MIRAKEL...

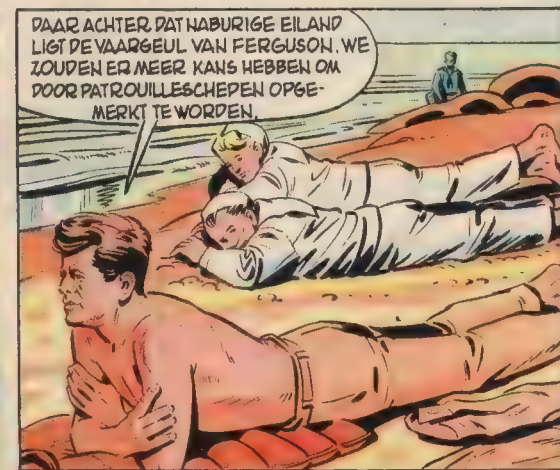
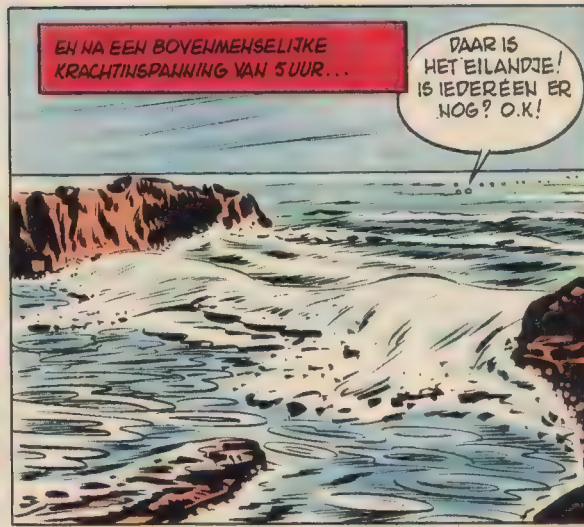
KIJK! HARRIS VECHT TEGEN
DE GOLVEN TUSSEN DE BRANDEN-
DE OLIEVLEKKEN. IK MOET HEM
REDDEN!

ENKELE MINUTEN
LATER KON HARRIS
AAN BOORD VAN HET
WRAK GEHESEN WORDEN.

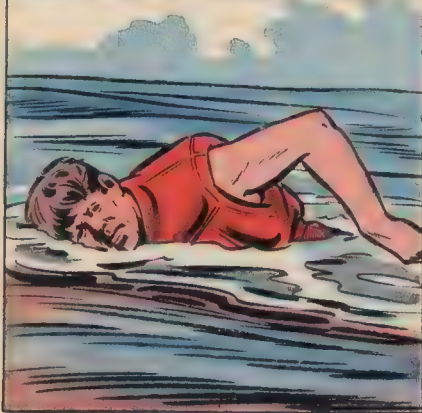
MAC MAHON ONT-
BREEKT NOG...

DRIE MAAL LEGDE DE DAPPERE LUITEHANT DE AFSTAND AF, DOCH DRIE MAAL WERD HIJ DOOR DE STROMING TERUGGESLAGEN.

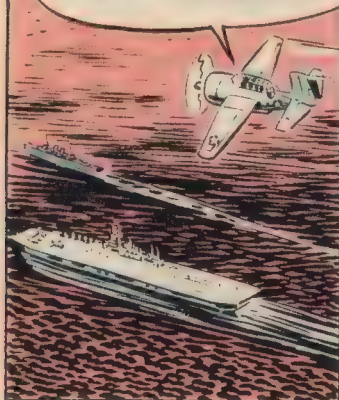

EN BIJ DAGERAAD...

INTUSSEN BLEVEN DE AMERIKAANSE Vliegtuigen NIET ONWERKZAAM.

HALLO, HET KAMPSCHIP? WIJ HEBBEN OLIEVLEKKEN EN WRAKSTUKKEN OPGEMERKT. WIJ ZIEN GEEN SCHIPBREUKELINGEN...

ER WERD DADELING EEN KLEINE MOTOR-SLOEP UITGESTUURD.

ARME, JONGENS! ZE ZULLEN LETTERLIJK IN DE LUCHT GEVLOGEN ZIJN.

WE ZULLEN GEEN OVERLEVENDEN MEER VINDEN.

EN VIJF DAGEN LATER...

HIER ZIJN DE NAMEN. VERWITTIG DE FAMILIES MET DE GEBRUIKELIJKE VOORZICHTIGHEID.

ER WERD EEN EREDIENST OPGEDRAGEN VOOR DE GESNEUVELDE SOLDATEN.

... EN TUSSEN DE HELDEN BEVOND ZICH DE ZOOH VAN AMBASSADEUR KENNEDY. EEN FLINK OFFICIER VOOR WIE EEN MOOIE TOEKOMST WEGGELEGD WAS...

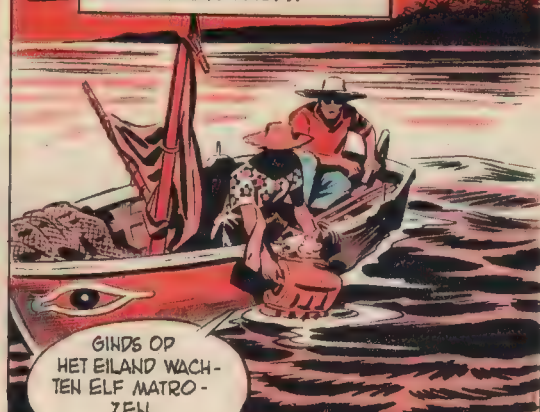

INTUSSEN OP HET VERLATEN EILANDJE...

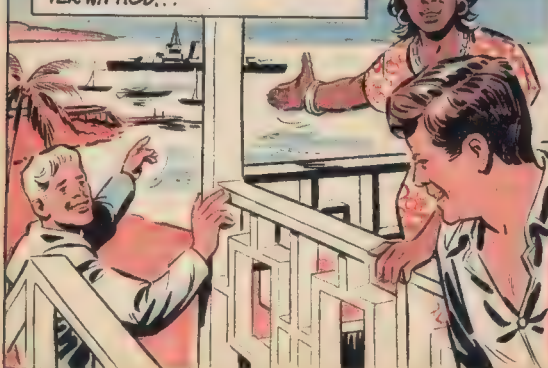
IK GA HET NOGMAALS BEPROEVEN, VRIENDEN. IK WIL HET EILAND NAUWAU ABSOLUUT BEREIKEN!

EN 'SAYONDS TOEN HIJ DE UITPUTTING NABIJ WAS...

DE VOLGENDE DAG WERD EEN NIEUW ZEELANDS PATROUILLESCHIP DOOR DE INBOORLINGEN VERWITTIGD...

EEN WEEK LATER, NADAT DE BEMANNING VAN DE PT. 109 UITGERUST EN WEER OP GEKNAAPT WAS, WERD ZIJ DOOR DE OVERHEID GEFELICITEERD.

JE MOED BEWIJST DAT JE DE TRADITIE VAN ONZE MARINE IN ERE HOUDT, LUIEANT.

HE, ONZE PRESIDENT IS EEN FIJNE KEREL!

JE ZIET DAT HIJ AL VROEG BEWEZEN HEEFT WAT HIJ WAARD IS!

RAADSEL N° 14

RAAP DE HANDSCHOEN OP!

Enquête per telefoon

H ALLO? Rik?
— Dag, commissaris. Hoe maak je het?
— Puik, dank je. Het zou nog beter zijn indien ik de zaak Letellier niet op de hals had...

— Ja, daar heb ik iets over in de kranten gelezen. Ben jij met het onderzoek belast?

— Jammer genoeg, ja.

— En heb je de schuldige nog niet gevonden?

— Ja en neen. Naar mijn mening zijn er twee verdachten: de neef Joris Bont en de kamerknecht Hendrik. Een van de twee is schuldig, maar ik kan ze toch niet alle twee laten arresteren.

— Vertel me de hele zaak, commissaris. Misschien vind ik een spoor!

— Goed. Luister... André Letellier is een antiquair die een goede naam heeft in de stad. Hij is zeventig jaar en zeer rijk...

— Ja, dat weet ik. Men heeft hem gisteren in zijn salon aangehouden, zeer zwaar gewond door een revolverschot.

— Juist. Hij is weer tot het bewustzijn gekomen, maar de schok was zo hevig dat de man het geheugen verloren heeft. Hij herinnert zich niet meer wat er gebeurd is. Letellier werd ontdekt door zijn kamerknecht Hendrik om 16 uur 35...

— En hoe ben je tot de conclusie gekomen dat de schuldige ofwel de neef, ofwel de kamerknecht is?

— Dat is eenvoudig. Beiden staan in het testament van Letellier en zij zijn de enigen die belang hebben bij de dood van de antiquair. Voor het overige heeft de oude man geen vijanden en bovendien is er nog iets anders: de aanvaller stond eensklaps voor Letellier. Hij kon binnen langs de voordeur, die gesloten was. Alléén de neef en de kamerknecht hebben een sleutel van die deur. Er was niet ingebroken...

— En de schuldige heeft slechts één schot gelost?

— Neen, twee. De eerste maal miste hij waarschijnlijk Letellier en de kogel is terecht gekomen in een uurwerk uit de XIXe eeuw.

De klok bleef staan en wijst dus het uur aan van de misdaad: 13 uur 35.

— Maar, commissaris, men kon de wijzers toch na het schot verplaatsen!

— Neen, want ze zaten volledig gekneld!

— En wat zeggen de verdachten?

— De neef verklaart dat hij gisteren niet bij zijn oom is geweest.

— Heeft hij een alibi?

— Ja, maar het is moeilijk te controleren. Hij zou in een self-service bar geluncht hebben, maar niemand herinnert zich hem te hebben gezien.

— En Hendrik?

— Een half uur voor het schot werd gelost was hij een zeldzame vaas naar een klant in de provincie gaan brengen. Om 16 uur 15 kwam hij weer en toen ontdekte hij zijn meester bewusteloos in het salon.

— En klopt zijn alibi?

— Ja, ik denk dat het klopt.

— En hebben de burens de schoten niet gehoord?

— Ja. En nu is er iets eigenaardigs. Naar het schijnt is er een minuut verlopen tussen het eerste en het tweede schot. Ik verklaar het aldus: de schuldige loste een schot op Letellier en miste hem. De antiquair trachtte te ontsnappen, er ontstond misschien een gevecht, de schuldige kreeg de bovenhand, schoot een tweede keer en ditmaal was het raak...

— Ik denk dat het anders is gegaan, commissaris. De schuldige trof met zijn eerste schot Letellier en pas zijn tweede kogel kwam in het uurwerk terecht.

— Mooi, en wie is dan de schuldige, Rik?

— Wie de vraag stelt, geeft het antwoord, commissaris!

Raap de handschoen op. Wie is de schuldige, Bont of Hendrik en waarom?

DE RE'S NAAR DE MAAN

OPGEPAST, HIER SENELIET II, KLAAR VOOR HET VERTREK!

OK!!... 0-5-4-3-2... **HALT!!**

WAT GEBEURT ER?

HEMEL! WIJ VERGATEN HET ONMISBARE! STEL HET VERTREK UIT!

WAT ONTBRAK ER?

ONZE KIST MET DE HEERLIJKE KONFITUREN MATERNE, ZIJN VERE VRUCHTEN EN SUIKER!

OVERAL WAAR U GAAT VERGEET NOOIT UW

Materne

CONFITUREN MET TE NEMEN

HM! 'T IS LEKKER!

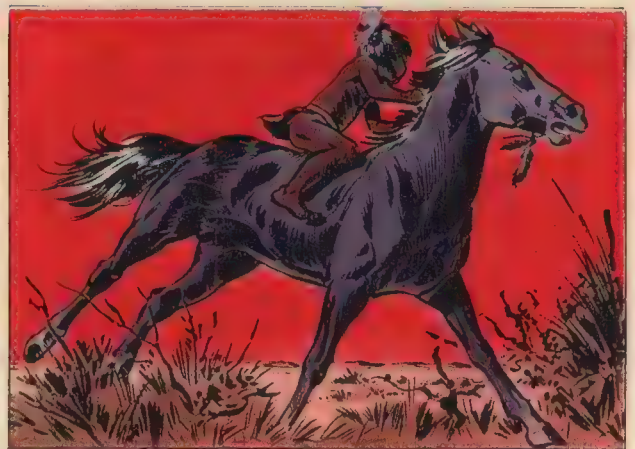
EN WORDT VERKOCHT MET ZEGELS KUIFJE!

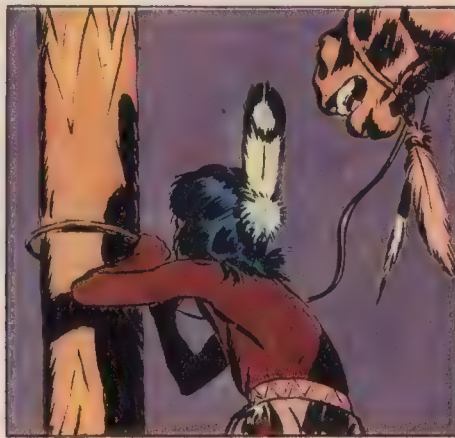
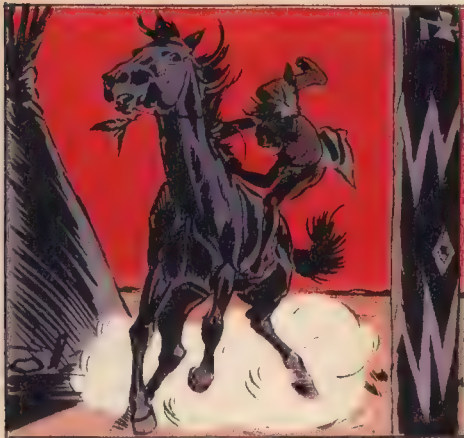
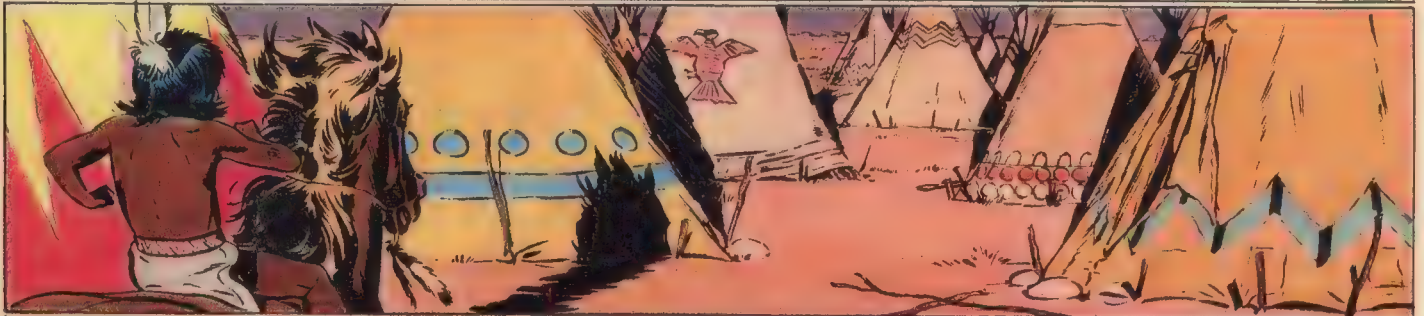

WAPI

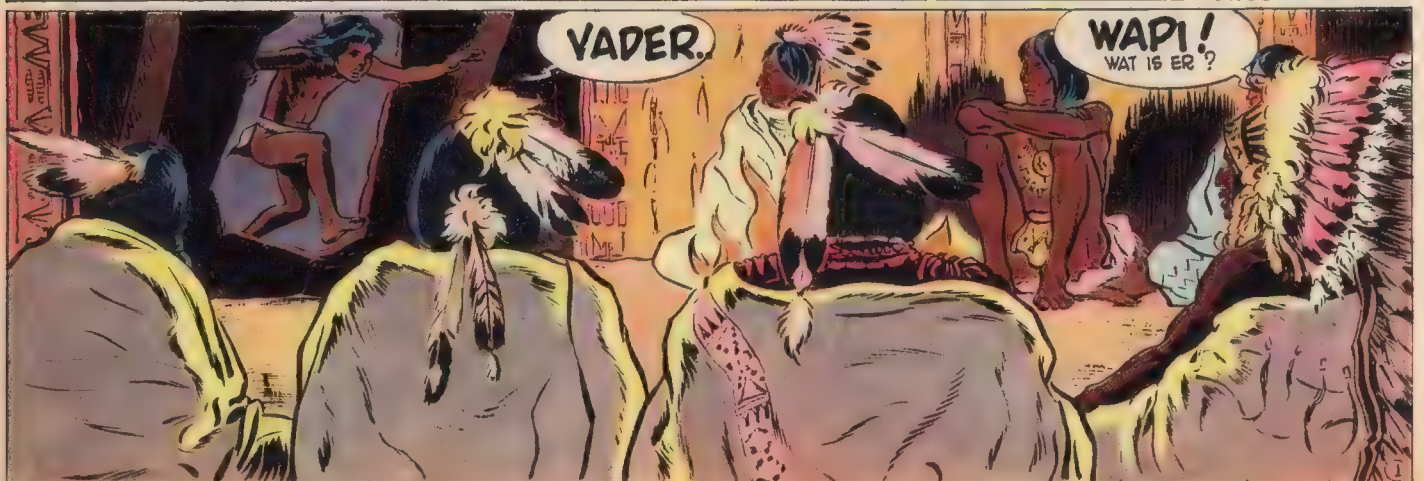
en de

HET AVONDDROOD KLEURDE REEDS DE WIDE VLAKTE, TOEN EEN JONGE INDIAAN TE PAARD HET DORP NADERDE. DE WILGENSTAM DEELDE, SAMEN MET DE STAM VAN DE ZILVERHAREN, EEN GRONDGEBIED ZO GROOT ALS EEN WERELDDEEL.

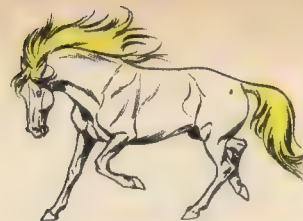
DE OPPERHOOFDEN EN DE WIJZEN VAN DE STAM ZATEN ALLEN IN DE WIGWAM VAN TROTSE AREND, DE SACHEM, VOOR HET AVONDMAAL.

BETOVERDE PAARDEN

TEKENINGEN:
PAUL CUVELIER
TEKST:
Benoi

IK HEB DOORHEEN DE VLAKE VAN HET NOORDEN, TOT AAN HET MASSIEF VAN DE RODE BERG GEDRAAFD. VADER. EENS KLAPS BEMERKTE IK EEN PAARD. HET WAS KLEIN EN BEHOORDE TOT EEN RAS DAT WE HIER NIET KENNEN. ZIJN Gouden MANEN WAPPERDEN IN DE BERGWIND...

DAT WAS EEN TEKEN VAN DE GROTE GEEST. WANNEER JE DAT PAARD KAN GEVANGEN NIEMEN, BEN JE EEN MAN, MIJN ZOON.

MORGEN GA IK ER OP UIT, VADER, OM HET SNEEUWWITTE PAARD NAAR DE KUDDE EN BINNEN DE OMHEINING TE BRENGEN.

WIST JE DAN NIET, DAT HET MASSIEF VAN DE RODE BERG EEN KONINKRIJK IS WAAR DE LEVENDEN GEEN TOEGANG HEBBEN?

JE ZOON HEEFT HET GOUDEN ROS ONTMOET, DE GEZANT VAN WACONDAH. HI BRENGT ONGELUK OVER ONS DORP. WEET JE NIET MEER DAT DE HENDIGE ANTILOPE, WAKENDE PANTER EN REGEN-IN-HET-GELAAT EEN VRESELIJKE DOOD STIERVEN?

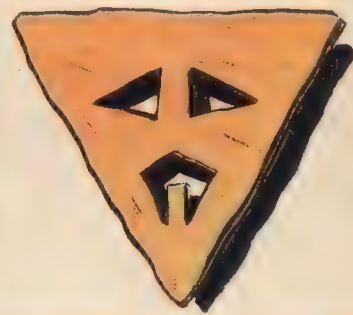
EN WAT IS ER MET DUIVENVEDEZ' M'N KIND, GEBEURD?

HIJ HEEFT HET GOUDEN ROS ONTMOET!
VERVLOEKING

BEDAAR, BROEDER LANG-GEZICHT. WAPI HEEFT WAARSCHIJNLIJK EEN NACHTMERIE GEHAD.

HET WITTE PAARD, ZO BLANK ALS HET SCHUIM VAN DE SOLVEN, PROEG EEN GOUDEN DRIEHOEK OM DE HALS!

HET TEKEN! KIK! HIJ DRAAGT HET TEKEN DES DOODS REEDS!

DIE WOORDEN HINGEN ALS EEN ONHEILSTEKEN BOVEN HUN HOOFD. PLOTSELING WEERKLONK ER EEN RAUWE KREET DIE HET GEROEZEMOES VAN DE VERGADERING OVERSTENDE.

WAAAAAH!!

DE KOUDE

De koude bestaat niet!...

*Op 13 kilometer
van de plaats waar je thans
Kuifje zit te lezen wijst de
thermometer 75° onder nul.*

*Voegen wij er vlug aan toe
dat het 13 km in de hoogte is!*

*Het vriest, het is koud en
nochtans de geleerden zeggen:
de koude bestaat niet!*

*Wanneer wij ijskoude
handen en voeten hebben
en het puntje van onze neus
niet eens meer voelen,
dan zeggen de heren
specialisten : neen, dat is
niet omdat het koud is,
maar omdat het niet warm is!*

*De koude is niets anders
dan de afwezigheid
van de warmte.*

DE afwezigheid of het verlies van warmte drukt men uit in **frigorieën**. Een **frigorie** is de tegenpool van een **calorie**. En wat is nu eigenlijk een calorie of juist een kilocalorie? Het is de hoeveelheid water die nodig is om de temperatuur van 1 liter water met 1° te doen stijgen. Een lichaam ontvangt een frigorie wanneer men een calorie wegneemt.

Er is nul en nul!

Onze thermometer is slechts een conventie, een overeenkomst. Vele geleerden hebben lang gewerkt om ons een instrument te schenken, dat toelaat koude en warmte te meten. Galilei, de Engelsman Boyle (gestorven in 1691), die voorstelde als basis het vriespunt van het water te nemen, de Duitser Fahrenheit vervaardigde in 1714 de kwikthermometer. Er is de thermometer van de Fransman Réaumur en die van de Zweed Celsius, die van 0 tot 100° loopt... Men besliste dat 100° overeenkwam met het kookpunt van het water en 0 met het smelpunt van het ijs.

Maar het echte, het absolute nulpunt ligt elders. Iedere maal men de temperatuur van een gas met 1° verlaagt, vermindert zijn drukking met $1/273$. Indien men de temperatuur van dat gas met 273° zou doen dalen, dan zou de drukking in dezelfde mate verminderen: $273/273$ en zou dus nul zijn. Gaat men nog voort.

Brrrr

dan wordt de drukking negatief. Dat is vanzelfsprekend absurd. Men kan zich geen gas voorstellen met een negatieve drukking, d.w.z. dat het gas op de wanden van de ketel, waarin het is opgesloten, zou trekken in plaats van drukken. Dit belet echter niet dat daar waar 273° onder nul zijn bereikt, het niet meer kouder kan worden. Daar ligt dus het absolute nulpunt !

De ijskast en de wintersport

In theorie bestaat de koude dus niet. Dat is zeer mooi, maar het belet niet dat wij de koude voelen en dat een mens van koude kan sterven. De koude heeft twee aspecten, het menselijk en het wetenschappelijk aspect of: de wintersport en de vloeibare lucht, de lekker warme pantoffels en een knus plaatsje aan het haardvuur en de ijskast.

Weet jij hoe de ijskast in moeders keuken werkt ? 't Is minder geheimzinnig dan je denkt. Een heleboel van die nuttige koelapparaten werken dank zij de circulatie van ammoniak die van vloeibare staat in damp overgaat. Om te verdampen heeft ammoniak warmte nodig. Hij onttrekt de warmte aan zijn omgeving en doet aldus de temperatuur van zijn omgeving dalen.

Er zijn nog heel wat andere aspecten van de koude. Wist je bv. dat de elektrische weerstand van de metalen daalt met 1/250 telkens de temperatuur van het metaal met 1° daalt ? Wist je dat vele metalen fosforesceren bij zeer lage temperatuur ? Sommige gevolgen van de koude zijn veel duidelijker, bv. de sneeuw, de hagel, de ijzel. Over sneeuw en hagel hebben wij echter een en ander verteld in Kuifje nr 51.

Om het ijs te breken licht de ijsbreker de boeg op en laat zich dan met zijn volle gewicht op het ijs vallen, dat onder het gewicht breekt.

Een kiekje uit Londen. Londen in de greep van koning Winter: ski in de straten!

Verdedig je tegen de koude!

De meeste dieren hebben het ideale middel gevonden om zich tegen de koude te verdedigen. Wanneer het erg koud gaat worden, dan zoeken zij een warm plekje op en slapen tot de lentezon weer aan de hemel staat. De lichaamstemperatuur van de dieren die een winterslaap maken, daalt zeer sterk en wisselt volgens de temperaturen die er buiten heersen. Men heeft reeds vastgesteld dat sommige dieren de koude zeer goed verdragen, huisjesslakken bv. een temperatuur van -120° . Karpers kwamen weer tot leven nadat zij urenlang in het ijs hadden gezeten en bacteriën leefden nog na een bad in vloeibare lucht op een temperatuur van -190° .

De normale lichaamstemperatuur van de

mens bedraagt 37° . Stijgt of daalt zijn temperatuur, dan is hij ziek. Dat weet je trouwens. Dit belet niet dat een mens een flinke hitte kan verdragen en ook bestand is tegen een Siberische koude. Het koudste plekje ter wereld moet je zoeken aan de Zuidpool. Admiraal Byrd heeft eens verteld dat het aan de Zuidpool zó koud was dat men zijn adem kon HOREN BEVRIEZEN zodra hij uit de mond kwam.

Kleren, woning en verwarming

Vermits wij geen winterslaap kunnen doen en wij geen verenkleed of een dikke pels hebben om ons tegen de koude te beschermen, hebben wij andere middelen moeten zoeken: kleren, woning en verwarming.

De Romeinen hadden in hun woningen

reeds de centrale verwarming geïnstalleerd. Ze werkte puik maar die mode verdween en na de grote tijd van de Romeinen hebben de mensen eeuwen en eeuwen lang 's winters geklappertand van koude. In de reusachtige schoorstenen verdwenen ganse wouden en nochtans werd de woning er weinig warmer door. Het grootste gedeelte van de warmte veroorzaakt door het brandend hout, verdween immers langs het dak, terwijl de rook er de voorkeur aan gaf het huis binnen te dringen en er te blijven hangen. Zelfs in het prachtige kasteel van Versailles was het geen ziertje beter! De ganse winter was het er koud. De vuren gaven zeer weinig warmte en tot in het hartje van de zomer roken de fraaie salons naar rook en roet. Aan tafel wikkeld

NEEN, JONGEMAN, DAT GAAT NIET! HET IS VERBODEN SNEEUWBALLEN TE MAKEN MET DE PAGINA'S VAN KUIFJE!

...er komen met iets nieuws en onder stoelen of banken, als wij hem in de Haage Riouw-... met «nieuwe» aan bilastor gen... tend als een aan- stampbevingen, dan kunnen ontstaan en be- bele vaart.» Een heel verhaal, dat de van moesteloos verdelde in aquavions ingenomen bleek bij i. Bijzonder ingenuïteit van Euse en Lloyds Reparatie of Shipping terzint, in het begin van augustus in dienst van de dekavertent doc derdante zeegaten smelt om overal gen te verrichten en waterhoogte gepaen, dat wil de heer Bos best Er is proefgevaaren, vele kerten zell bij bleek dat de aquavon een dra- ken die niet groter is dan tweemaal deze wening niet hoeft vast maar rustig kan blijven zitten. in de Ringvaart van een gro send en bleek verder dat schadelijke trekgol ver oovers zo vaak te w

De mens wil de aarde grondig verkennen en ook onderzoeken of het mogelijk is in de Poolstreken te leven.

De zeelui zijn verplicht het ijs met hamer en bijl te breken om over het dek van hun schip te kunnen wandelen.

den de mensen hun benen in dekens of in stro. Er waren slimmerds die een dikke kerkboek mee naar de kerk namen, een kerkboek in porselein of aardewerk gevuld met warm water! Daaraan konden zij zich de verkleumde vingers verwarmen. In het bed werden warmwaterkruiken gelegd. Rijke lui hadden een hele installatie van zilveren buizen. Alvorens zij naar bed gingen moesten de knechten in die zilveren buizen blazen. Hun hete adem verwarmde het bed!

Wordt het steeds maar warmer?

Thans gaat het gelukkig veel beter. Wij hebben een heleboel zeer vernuftige verwarmingssystemen. Het is best mogelijk dat wij de verwarming op een mooie dag kunnen afschaffen. Inderdaad, het schijnt dat

de aarde langzamerhand haar ijskorst kwijt geraakt en warmer wordt. Een eeuw geleden stak men de Hudson in de winter steeds te voet over het ijs over. Thans is het 25 jaar geleden dat de Hudson nog dicht voor. In Parijs steeg de gemiddelde temperatuur met 1° in 100 jaar. In de Barentsz Zee week het ijs 120 km in 25 jaar.

Waarom is de verwarming van onze planeet te danken? Sommige geleerden zeggen dat de activiteit van de vulkanen groter is, anderen beweren dat het een gevolg is van de verhoging van de hoeveelheid koolstofgas in de atmosfeer. Nog anderen zeggen: het zijn de atoomexperimenten. De ware reden kent men dus nog niet!

DAT WAREN WINTERS!

**De wijn werd met een bijl stuk gehakt,
een zeeslag werd gewonnen
door de ruitserij...**

— In 1011 bevroren de Nijl en de Bosforus.

— In 1074 bevroren alle stromen van Europa.

— In 1234 reed men per slede op de lagunen van Venetië.

— In 1410 was het zo koud in Parijs, dat er iedere morgen sleden door de straten reden om de ongelukkigen op te rapen die 's nachts van koude waren gestorven.

— In 1558 vroom het zo hard in Frankrijk, dat zelfs de wijn stonde en

dat men hem met de bijl stuk sloeg en per gewicht verkocht.

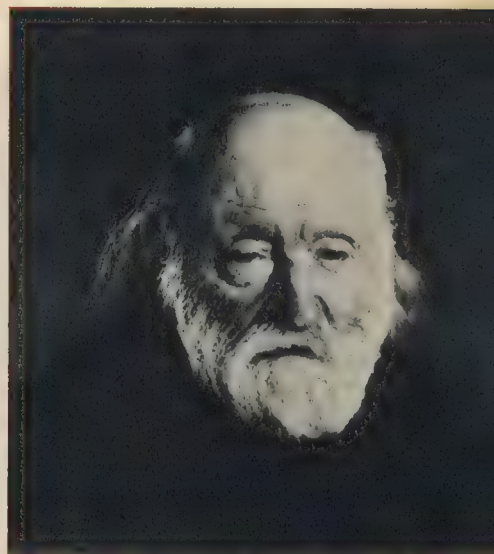
— In 1594 bevroor de haven van Marseille.

— In 1709 was de Seine bevroren van de bron tot aan de monding.

— In 1795 vroom de Zuiderzee (thans het IJsselmeer) dicht. De Hollandse schepen waren ingesloten door het ijs. Zij werden aangevallen door de Franse ruitserij en dat was beslist de enige keer in de geschiedenis dat een zeeslag gewonnen werd door ruiters!

CHARLES TELLIER

Vader van de koude

CHARLES TELLIER stierf op 19 oktober 1913. Hij was toen een kleine grijsaard met een wit baardje, eenzaam en verlaten door iedereen. Nochtans bezat hij felicitatiebrieven van Pasteur en van de koning van Engeland. Het was enkele jaren na de dood van Tellier dat een fysicus verklaarde: «Indien alle mensen die genieten van zijn ontdekking een delegatie naar zijn begrafenis hadden gezonden, dan zou hij een mooiere begrafenis hebben gehad dan veleer een Romeinse keizer!» Maar ja, het was te laat. Charles Tellier was arm en eenzaam gestorven en men had zijn lichaam in een gemeenschappelijk graf geworpen.

Jarenlang had Tellier een heleboel min of meer gekke uitvindingen gedaan, zo bv. een kilometerteller voor koetsen, een schip aangedreven door ammoniak, enz... Op zekere dag zei een politiecommissaris tot Tellier:

— Je zoudt er beter aan doen ons het middel te verschaffen om iets koels te drinken wanneer de thermometer 30° in de schaduw aanwijst!

— Goed idee! zei Tellier. Ik heb zonet een ammoniakmotor gebouwd, die koude kan maken!

En het woord koude bracht hem onmiddellijk op het idee ijs. Hij herinnerde zich dat ontdekkingsreizigers perfect bewaarde dode mammoets hadden gevonden in het poolijs. Indien de koude mammoets kan bewaren, zo redeneerde Tellier, dan kan ze ook voedingswaren conserveren!

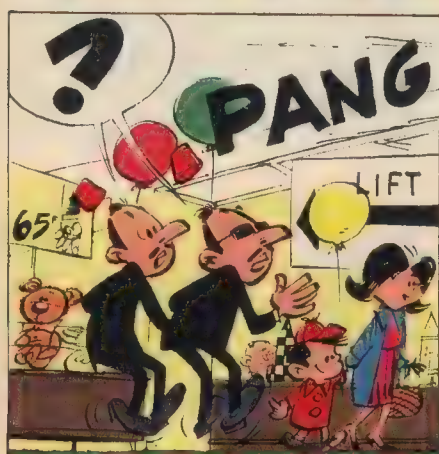
Maar in die tijd wist men nog niets af over microben die het bederf van levende stoffen veroorzaken. Iedereen lachte met Tellier, maar hij hield voet bij stek en in 1874 liep er een boot met een koelinstallatie van stapel. Hij heette *Le Frigorifique*. Hij kon de Atlantische Oceaan oversteken met een lading vers vlees, het vlees bleef vers aan boord. De grote veekwekers van Zuid-Amerika waren in hun nopjes, want zij zouden geslacht vers vlees naar Europa kunnen verzenden. Voor hen betekende dit een goudmijn. Voor Charles Tellier betekende het armoede! Zijn experimenten hadden hem geruïneerd en hij was bovendien het slachtoffer geworden van oneerlijke financiers. Veel later zou men hem DE VADER VAN DE KOUDE HETEN.

SPAGHETTI IN 'S

Spaghetti en Prosjoetto werden aangeworven door ee

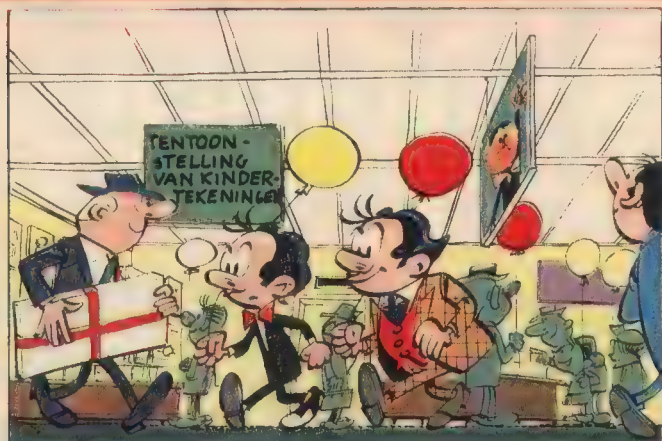

konings narren

eenrijke man, die zij aan het lachen moesten brengen...

DOOR
ATTANASIO
TEKST GOSCINNY

Het a b c van de botanicus

A IS EEN MOOI ALBUM

waar je in grote letters **HERBARIUM** opschrijft! Weldra staat de lente voor de deur en dan trek je er op uit om naar hartelust te botaniseren. Het is een opwindende bezigheid en je kan er een heleboel bij leren. Het herbarium is bedoeld om de verschillende planten die je in de natuur gevonden hebt netjes te bewaren. Schaf je tekenpapier aan en twee platen karton of fineer waarvan je het kft maakt. Je zal zelf wel een middel bedenken om de tekenbladen bij elkaar te houden.

B IS DE BUIT

Dit wil zeggen, de planten die je wil verzamelen. Een botanicus is iemand die van planten houdt en de natuur dus niet nutteloos geweld aan doet! Het is waanzinnig om tientallen planten uit te rukken en er uiteindelijk slechts één van te bewaren. Zoek dus geduldig in bos en wei naar een geschikt exemplaar en haal de plant dan zorgvuldig uit de grond met een mes met een breed lemmet. Haal het zand eerst rond de stengel los en schep de plant dan uit met wortel en haarworteltjes, want wat de plant onder de grond verbergt is soms belangrijker dan wat er boven de grond groeit! Jullie herinneren je beslist nog het artikel dat we in Kuifje nummer 21 van vorig jaar aan de Salomonszegel wijdden. Het is natuurlijk ook logisch dat je nooit planten verzamelt die twee meter hoog zijn, wanneer je herbarium niet meer dan 50 cm meet.

Planten drogen zeer vlug uit wanneer ze aan de lucht blootgesteld zijn en daarom doe je er goed aan, je een botaniseertrommel aan te schaffen. Een blikken trommel kan volstaan en je bent ook geholpen met een plasticzakje om de planten tot thuis toe te bewaren. Wanneer je de plan-

ten niet tegen uitdrogen beschermt, zal je veel moeilijkheden hebben om ze later netjes onder vloeipapier uit te spreiden. Indien je bladeren wil verzamelen, trek ze dan niet van de tak, doch knip ze af.

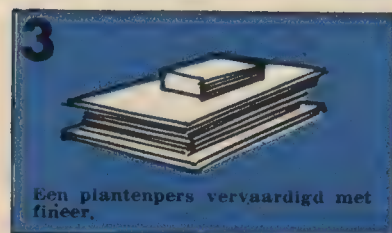
C = HET CONSERVEREN

of het drogen van de planten. Aan de hand van de tekeningen zal je duidelijk zien hoe je het apparaat vervaardigt om de planten ongeschonden te drogen. Het is een secuur werkje, want je moet de planten dagelijks bekijken, het vochtig geworden vloeipapier vervangen en de moedwillige stengels of bladeren die niet plat willen blijven liggen, weer netjes op hun plaats leggen.

D IS EEN ZEER DELICATE TAAK

omdat de gedroogde planten erg broos zijn. De duur van het drogen hangt af van de vochtigheidsgraad van de plant. Sommige planten drogen vlug, andere langzamer. Indien de planten droog zijn kan je ze het veiligste opnemen met een tangetje zoals dat wat de postzegelverzamelaars gebruiken.

Maak een tekenblad klaar en leg er de plant voorzichtig op.

Kleef ze dan vast met doorschijnend gompapier, zoals je op de tekening zien kan.

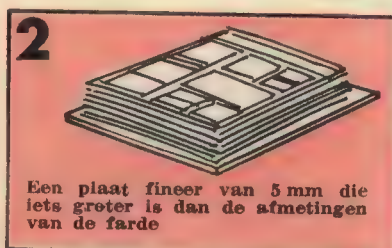
E IS VOOR ERVAREN BOTANICI

die reeds het een en ander weten over plantenkunde en een wetenschappelijk classement kunnen aanleggen volgens de verschillende families waartoe de planten behoren. Je kan de planten ook naar een persoonlijk plan onderverdelen. Wanneer je de bladeren en planten goed bestudeert, zal je merken dat er bij zijn die zacht of hard aanvoelen, een korte of lange stengel hebben, enz... Die aanwijzingen kunnen je beslist helpen om je herbarium met veel orde en overleg samen te stellen.

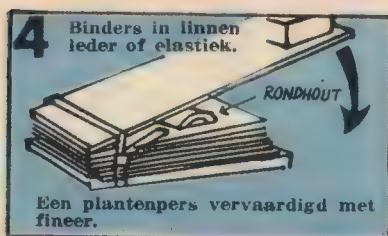

1
Knip een stapeltje kranten doormidden, vouw ze dubbel en maak er een farde van waartussen je de planten zorgvuldig plat legt.

2
Een plaat fineer van 5 mm die iets groter is dan de afmetingen van de farde

4 Binders in linnen leder of elastiek.

Een plantenpers vervaardigd met fineer.

5 De gaten in de fineer bevorderen het drogen.

Schroeven.

Een plantenpers vervaardigd met fineer.

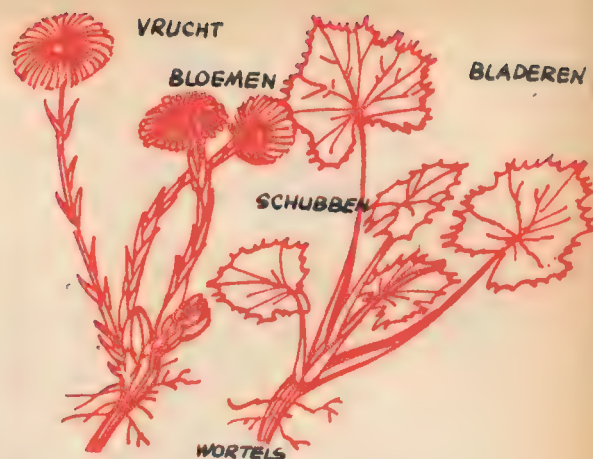
7
Bevestig de plant met enkele spelden op het blad.

Afgedankte tandenborstel.

EINDRESULTAAT!

heeft verschillend gekleurde stengelschubben en een tros, kleine bruinachtige of witte hoofdjes met alleen buisbloemen. Het grote hoesblad groeit vooral langs dijken en waterkanten. Deze plant werd vroeger veel in de geneeskunde gebruikt, men trok er de arnica-tinctuur uit om kneuzingen te verzorgen. Het hoesblad plant zich voort door kruisbestuiving. De tot buis vergroeide meeldraden geven hun stuifmeel naar binnen vrij en worden door de omhooggroeiende behaarde stamper naar boven geborsteld. Ten slotte buigen de stijlen van de stamper uiteen om aan hun oppervlak het stuifmeel van andere bloemen te ontvangen.

Wie eens met het aanleggen van een herbarium gestart is, zal er al vlug meer van willen weten en steeds zeldzamer planten willen bezitten. Wanneer je naar een vreemd land met vakantie gaat, kan je best je botaniseertrommel meenemen, want wellicht tref je er planten aan die een mooie aanwinst voor je herbarium zijn.

Je kan ook veel leren op het gebied van de plantenkunde door de musea te bezoeken waar geconserveerde planten bewaard worden. In België is er een interessant Herbarium in de Plantentuin van Brussel, waar men ook veel planten en bloemen uit Afrika vindt. Het Rijksherbarium van Nederland is in Leiden gevestigd en het materiaal uit Suriname en de Antillen bevindt zich in de Rijksuniversiteit te Utrecht.

F BRENGT WAT FANTASIE

in je plantenboek. Met een verzeefje kan je mooie resultaten bereiken om een achtergrond aan de gedroogde planten of bladeren te geven. Wanneer je ze achter elkaar op een rij plaatst kan je een mooie fries maken om je kamer mee te decoreren.

G ZIJN GIPSVORMEN

waarvan we de techniek in Kuifje nummer 38 van vorig jaar van haver tot gort besproken hebben.

H IS EEN HOCUS-POCUSFORMULE

om foto's te maken zonder fototoestel! Ga in een donkere kamer en leg een plant op een stukje fotopapier en daarop een zorgvuldig schoongemaakt stuk

glas. Belicht nu het geheel. Wanneer je het negatief gewoon ontwikkelt en eventueel glazuurt zal je een foto bekomen met het schaduwbeeld van de plant op.

I IS EEN IDEAAAL PLANTJE

om je in het botaniseren in te werken. Dat ideale plantje heet hoesblad en behoort net zoals de dahlia, zeealsem en paardebloem tot de familie van de Composieten. Het hoesblad bloeit in maart en de grote, hartvormige bladeren verschijnen pas na de bloem. We onderscheiden het kleine hoesblad met roodachtige stengelschubben en gele lint- en buisbloemen. Men treft het plantje vooral aan langs wegen, tussen het gras. Het is soms een zeer lastig onkruid. Het grote hoesblad

HET RODE

Koning Hjalmar valt het leger van Rolf aan. H

De volgende dag ontmoeten de koninklijke legers de horden van Rolf. Het was een bloedige strijd.

Rolf die nauwkeurig ingelicht was over de strategie van de koning, behaalde de overwinning.

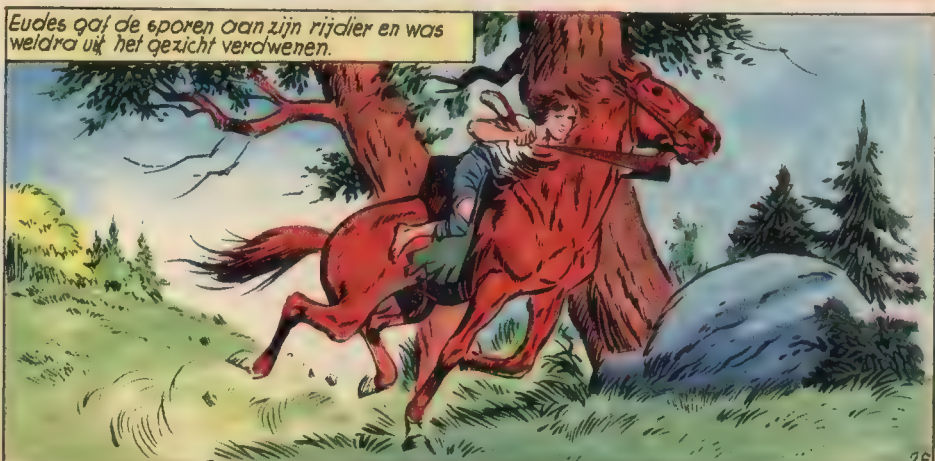

ESKADER

DOOR
L. R. FFUNCKEN

vermoedt niet dat hij verraden werd door Rupert.

DE NOODKLOK LUIDT

HOOFDSTUK

Te midden van de zondvloed, ontdekken de jongens het ware gelaat van Sala. Vignoles voorspelt een grote ramp...

HET ZWARTE WATER KRUIPT TRAAG TEGEN DE MUUR OMHOOG

Vignoles was er van overtuigd dat er iets zou gebeuren...

OMSTREEKS tien uur in de avond nam de wind af. De laatste windstoten verspreidden zich eensklaps in de verte en het was alsof het ganse land in het niet gleed. Zonder overgang begon het stromen te regenen. Het water vulde de nacht met een monotoon gedreun.

DAT doffe geluid wiegde iedereen in slaap. Het hulde het ganse college met al zijn gebouwen, zijn grote bomen, zijn speelpleinen in de stilte en wekte een indruk van veiligheid, een indruk die echter totaal verkeerd was. Zij die waakten in het kasteel, op de wallen en in het gebouw van de grote leerlingen, spanden zich in om te weerstaan aan de dodelijke vermoeidheid die hen overviel.

De kamers van het la Valièregedebouw, van de grote slaapzaal gescheiden door een onaf-

hankelijke overloop, boden een vreemd schouwspel. De deuren stonden open en de kaarsen die ontstoken waren flakkerden, wierpen grote schaduwen op de muren en lieten alle hoeken in het duister. De grote jongens liepen al fluisterend van de ene kamer naar de andere, zij konden of wilden de slaap niet vinden. Lalande, die met pater Fabien de eerste wachtbeurt achter de rug had, kwam binnen. Hij rilde onder de lange zwarte regenjas die Vignoles hem had geleend.

— Wat nieuws? vroeg men

Roman door Paul Berna
Geïllustreerd door Frans Craenhals

hem.

— Er is niets, of dan toch zeer weinig veranderd. Het water is vijf centimeter gestegen in twee uur tijd, maar het begint thans ons werk van vanmiddag aan te vreten. De muur steekt nog slechts een halve meter boven het water uit.

— Als het zo voortgaat, zei Picard, dan volgt de doorbraak tegen het einde van de nacht. Wie heeft er op dat ogenblik de wacht?

— Vignoles en de kleine schoolfrik, antwoordde Charpenne.

Vignoles lag gekleed onder de dekens. Hij deed alsof hij sliep. Men hoorde hem niet.

— En hoe is je wachtbeurt verlopen? vroeg Muret aan Lalande. Duurde het niet te lang?

— Ik mag niet klagen... De pater heeft me twee uur lang een heleboel gezellige geschiedenissen verteld over de negers en de Chinezen. Wij hebben tranen gelachen.

Hubert Boisson de Chazelles moest samen met mijnheer Simon de wacht optrekken.

— Ik hoor die jongen al mopperen, lachte Lalande. Als hij twee uren op wacht heeft gestaan, dan meent hij beslist dat hij acht dagen moet uitrusten. Je had hem moeten zien aankomen, zeg! Hij liep zeer voorzichtig op zijn tenen door de modder en hij had waarachtig een paraplu bij! Onbetaalbaar!

Montaigu, die geen wachtbeurt had, zette op een kaarsvlammetje chocolademelk voor zijn makkers. Lalande kreeg een hete kop. Picard trok de neusvleugels open als een paard dat op hol slaat en hij vroeg of hij zijn kop al maar dadelijk kon hebben.

— Goed, zei de barman, je krijgt ze maar als je dan straks om zes uur rillend van de koude binnenkomt, kan je je ceintuur maar wat vaster aantrekken, want dan krijg je niets meer!

Charpenne dacht aan zijn Edith en maakte zich zorgen. Zijn zesde sonnet leek hem nu een grap. Wie kon nog lachen als de ramp zo nabij was!

— Wat zal er gebeuren als het water over de muur spoelt? vroeg hij.

Muret haalde de schouders op.

— Zo erg ware dat nog niet, antwoordde hij. De muur rond het park ligt op hetzelfde niveau als het binnenplein. Indien het water over de muur stroomt, dan staan alle gebouwen met de voeten in het water. De weg naar

Bohalle, die omhoog loopt tot aan het bos van Arcy, zou nog vrij blijven. Indien het water dan nog stijgt, wordt de toestand vanzelfsprekend ernstiger. Iedere stijging van het water betekent dat we meer en meer geïsoleerd zijn. We zouden verplicht zijn tot op de tweede verdieping te klimmen en misschien zelfs naar de zolder toe. Indien wij hier blijven, althans! Welk besluit zal de directeur nemen? Het zal waarschijnlijk afhangen van hetgeen er vannacht gebeurt...

Er volgde een diepe stilte. Iedereen wist dat Muret een bedaarde, ernstige jongen was die wist wat hij zei. Na enkele minuten antwoordde Charpenne:

— Ik geloof er niets van! Die dingen gaan nooit zo vlug!

* * *

Even voor middernacht werd Vignoles met een schok wakker. Een reeks zware ontploffingen deden de ruiten trillen. Op hetzelfde ogenblik glansde er een fel rood licht aan de zwarte hemel. In de verte kon men de wal zien van de Loire en een reeks witte huizen. De jongens stormden naar het venster. Het regende haast niet meer en in het vale rode schijnsel kon men zeer ver zien: niets dan water en nog eens water.

Twintig seconden later stond de hemel opnieuw in lichtelaai. Men kon nu de toren van Menitré zien, het bos van Arcy en enkele hektaren land er rond die een eiland vormden, een eiland dat scheen te drijven op het zwarte water. De donder van de ontploffing rolde zeer lang van de ene horizon naar de andere toe.

— Het komt uit de richting van Bohalle, zei Guillon die zijn neus tegen de ruit drukte. Maar de eerste bliksemschicht heb ik meer naar rechts opgemerkt.

Vignoles trok het venster open en leunde naar buiten. Iemand kwam uit het kasteel en worstelde zich doorheen de modder. Vignoles herkende Juillet.

— Wat zien jullie van daarboven? vroeg de man ongerust.

Een derde bliksemschicht verlichtte in het westen het hele landschap. Als het lawaai van de ontploffing voorbij was, zei Juillet:

— Het zijn dynamietontploffingen. Indien ik me niet vergis, laat men iets ontploffen stroomopwaarts van Angers.

Hij keerde zich om en verdween in de duisternis van het

Er glansde een fel
rood licht aan de
zwarte hemel.

binnenplein. Enkele minuten later kwam Boisson de Chazelles uit het park terug en bevestigde het nieuws. Simon en Chazelles werden afgelost door Muret en Boris. De jongens dachten dat zij de burggraaf totaal ontmoet zouden zien terugkomen, maar dat was helemaal niet het geval. Hij verscheen op de overloop met het allure van een veroveraar. Zijn benen zaten vol modderspatten en zijn mooie duffelcoat was zwaarder geworden door twee uren regen.

— We zijn in het kasteel geweest om verslag uit te brengen, zei hij. Brossay sprak met de burgemeester van Longué. De genietroepen slaan een bres van 500 m in de wal. De overstromingen van de Authion bedreigen Angers:

— Wat een dolzinnige maatregel is dat! riep Charpenne.

— Maar neen, zo dwaas is het niet, antwoordde Hubert. Op dit ogenblik staat het water van de Loire nog drie meter onder het overstromingsniveau. Al het water dat ons thans omringt, zal door de bres in de wal naar de Loire toe vloeien!

— Het gevaar moet wel groot geweest zijn om de wal op te blazen, zuchtte Vignoles. Hij is 30 km lang en werd gebouwd om de Loire in haar bedding te houden. Uiteindelijk zal hij er slechts toe gediend hebben om het land dat hij moest beschermen onder water te zetten. De storm was zeer grillig! Men verwachtte het grootste gevaar langs de zijde van de Loire en het kwam van de andere kant. Drie dagen onafgebroken regen hebben van die wal een val gemaakt, een val waarin we met nog vijf of zes duizend andere ongelukkigen gevangen zitten. Al het water dat thans naar de Loire toevloeit, zal het niveau doen stijgen en wat zal er gebeuren als ook de Loire overstroomt? Blijft er dan nog tijd om de bres weer toe te stoppen?... Indien het water van de stroom plotseling stijgt, dan reikt het water overmorgen tot aan het dak van deze gebouwen!

In de twintig minuten die volgden hoorde men nog een reeks ontploffingen die de ruiten deden trillen en de gebouwen beven op hun grondvesten. De grote jongens konden niet meer slapen. Het begon weer opnieuw te regenen. Het schijnsel van de laatste ontploffing drong nog slechts zeer zwak doorheen de donkere dichte regengordijn. Af en toe liep een van de jongens

naar het venster om in de nacht te kijken.

— Indien de muur breekt, zullen wij het dadelijk weten, zei Lalande, want dan zal je het water enkele seconden nadien over het binnenplein horen spoelen. Ik hoop maar dat de schildwachters niet zullen inslapen. Gelukkig hebben Boris en Muret de snelste benen van het college.

Het was kwart vóór twee toen Vignoles zijn lange zwarte zuidwester aantrok boven twee dikke pullovers. Hij maakte zijn grote zaklamp vast aan zijn ceintuur, wenste zijn vrienden goedenacht en liep dan de trap af.

— Wie trekt met jou de wacht op? riep Charpenne hem nog na.

— Mijnheer Sala.

— Hou hem aan de leiband, gekscheerde de dikke Picard. Wat zal er van hem worden indien onze zandzakjes hem op het hoofd vallen... Je makker zal door het water weggesleurd worden als een strohalmpeje!

Toen hij het Plessis-gebouw naderde, zag Vignoles reeds een kleine gestalte op hem toekomen.

— Ik wachtte op je, zei Sala terwijl hij Vignoles de hand reikte. Ik heb geen oog kunnen toedoen.

Sala verdween bijna volledig onder de lange regenjas die Simon hem geleend had. Zijn oude hoed met brede randen bedekte de helft van zijn gelaat.

— Kom, zei Vignoles, we gaan. We zullen in het kasteel binnen lopen alvorens we de anderen aflossen.

Onderweg ontmoetten zij twee spoken in lange zuidwesters die glimden en dropen van de regen. Het waren de gebroeders Trévidic. Zij kwamen uit de keuken en liepen gebukt onder grote, zware zakken.

— Wij verhuizen de voorraad al maar vast, riep Job. De keuken zal spoedig onder water staan, moest er iets gebeuren...

Zij moesten luid roepen om zich te midden van de stortvloed verstaanbaar te maken. In het groot salon praatte Brossay met Juillet en pater Fabien. Brossay zag bleek. Hij verwelkomde de wakers met een ietwat droeve glimlach.

— De situatie is er niet beter op geworden, zei hij. Het water stijgt nog. Het stijgt niet snel, maar toch zal het niet lang meer duren alvorens het nabij de poort over de muur spoelt. Het opbla-

zen van een gedeelte van de wal heeft de zaak er niet beter op gemaakt. Om het waterniveau gevoelig te doen dalen, hadden ze 6 km wal moeten opblazen.

Hij sprak met stille stem en had de handen gekruist op de schrijftafel gelegd. De telefoon stond rechts van hem. De petroleumlamp verlichtte de salon schaars. Vignoles merkte dat de hoorn van de telefoon als een nutteloos ding op een stapel papier lag. Brossay bemerkte die blik en zei:

— Wij zijn volledig afgesloten van de wereld. Ik heb nog kunnen telefoneren met Beaufort en Longué, maar vijf minuten geleden werd de lijn onderbroken.

Sala en Vignoles kregen nog een paar inlichtingen van Juillet en wilden dan weggaan. Toen zij op de drempel stonden, riep Brossay hen nog even terug.

— Laat jullie vooral niet verrassen! Indien jullie de muur horen kraken, loop dan, loop dan zo snel mogelijk terug naar het kasteel, begrepen?

De wakers doken dan onder in de zwarte nacht. Ze werden voorafgegaan door het licht van hun zaklamp die een lange lichtstraal boorde doorheen de regen. In de wegen van het park schoten de wakers tot aan de kuiten in de modder. Voortdurend moesten zij over neergestorte bomen klimmen. Af en toe doofde

Vignoles het licht van zijn lamp voor een seconde om zich te kunnen richten op het licht van de poort. Toen zij dicht genoeg bij waren, liet hij de stralenbundel van zijn zaklamp glijden over de muren en over de zandzakjes. Tegen de zandzakjes bij het hek waren twee ladders geplaatst. Links stond er niemand op de ladder, maar rechts was er iemand over het hek gebogen. Het was Boris. Toen hij stappen achter zich hoorde keerde hij zich om.

— Waar is Muret? vroeg Vignoles ongerust.

— Hij patrouilleert langsheen de muur, antwoordde Boris. Sedert ongeveer een uur zijn er hier en daar spleten en spoelt het water naar binnen. Daaraan moesten wij ons trouwens verwachten. Tonnen water drukken thans op onze muren.

— En hoe hoog staat het water?

— Kom kijken. Wij zitten in de rats!

Vignoles klom op de andere ladder. Hij huiverde toen hij het zwarte water zo nabij zag. Het reikte hem bijna tot aan de schouders. Het kookte onder de regen die aanhoudend neerviel en het likte aan de hoogste rij zandzakjes...

Lalande, die de eerste wachtbeurt achter de rug had, kwam binnen.

EEN AVONTUUR VAN HASSAN EN KADDOER

DE OPDRACHT VAN MAJOOR REDSTONE

SCENARIO: DUVAL-TEKENINGEN: J. LAUDY

IN 1837 TE MOERSJIDABAD, IN BENGALEN, IN HET KANTONNEMENT VAN HET 42^E REGIMENT HIGHLANDERS...

Het Verenigd Koninkrijk viert dit jaar de kroning van onze geliefde vorstin.

Ik vraag van u allen een bijdrage, hoe gering ze ook moge wezen. Het geschenk dat we Hare Majesteit zullen aanbieden, moet het geschenk zijn van al haar kinderen.

EN EEN UUR LATER...

Ik feliciteer u, majoor Redstone! Onze boys hebben aan u de opdracht toevertrouwd, het regiment op de feestelijkheden te vertegenwoordigen.

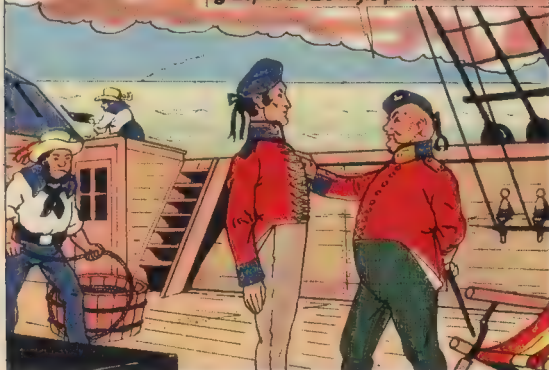
849 Pond! Wie had het durven dromen. Het is genoeg om een mooie diamanten armband te kopen.

Ik ga naar Smith, Bubbles & Smith, de eerbiedwaardigste firma van de hoofdstad.

EN DE VOLGENDE WEEK...

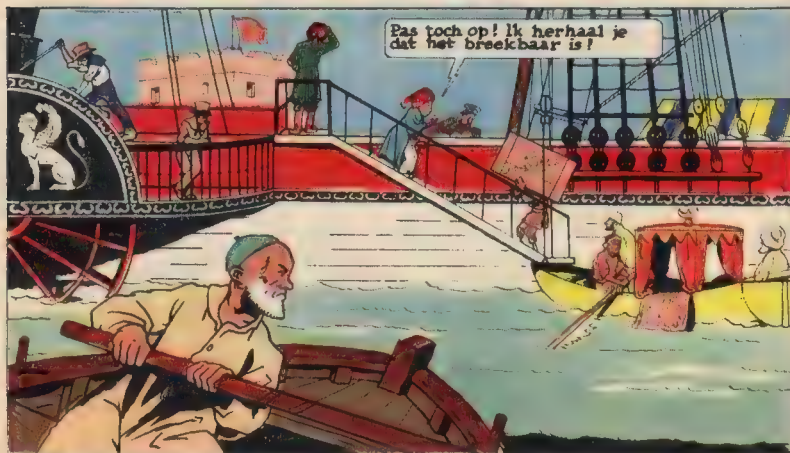
Mijn beste Butler, als je eens wist hoe blij ik ben het groene grasperk van mijn park weer te zien...

Met alle respect, majoor, maar mag ik u laten opmerken dat grasperken die in vijf jaar niet geschoren werden op een hooiberg moeten gelijken.

EN NA VELE DAGEN VAREN WERPT DE KING CHARLES HET ANKER VOOR SUEZ...

Pas toch op! Ik herhaal je dat het breekbaar is!

Een beetje meer naar rechts... Vooruit... En val niet!

SPEEL MET ONS MEE OPLOSSINGEN

NIEUW!

Le Tigre

Je vulpen
presenteert

DE FREGATE PULS
een prachtige vulpen
met pomp

PRIJS: 60 F.

Voor ieder koper
een geschenk:

10 KUIFJE'S BON'S

1. B is de schuldige
2. B loopt de eerste
D loopt de tweede
C loopt de derde
A loopt de vierde
3. A = 5
B = 6
C = 1
D = 4
E = 3
F = 2

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag
noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer
de uitgever zijn toelating heeft verleend.

Het weekblad « KUIFJE » : 11^e jaargang; Lombard Uitgaven,
P.H.-Spaaklaan, 1-11 Brussel 7. — P.C.R. 1909.16
Uit.-Dir.: Raymond Leblanc, Isidoor Gerardlaan, 9, Brussel 16.
Heliodruk: N.V. PERIODICA.

NEDERLAND: 75 cent. — Abonnement: f 7.— per kwartaal
KUIFJE - HOLLAND: Doklaan, 129, Rotterdam (Zuid). Tel. 170.965
Giro 655.389.

Canada: 20 cents. — Buitenland: 12 F.

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND
Frankrijk: DARGAUD S.A., 31, rue du Louvre, Paris 2e.
Zwitserland: INTERPRESS S.A., 1, rue Beau-Séjour, Lausanne.
Canada: PERIODICA Inc. 5090, av. Papineau, Montréal 34 (Qué)

ABONNEMENTSTARIEF

	België	Nederland	Canada	Buitenland
3 maanden	120.— F.	f 7.—	\$ 2,75	130.— F.
6 maanden	230.— F.	f 14.—	\$ 5,50	260.— F.
1 jaar	450.— F.	f 28.—	\$ 10.—	520.— F.

PUBLICITEIT

publi art™ 22.56.00

geschenken
van de
KUIFJE'S BON

De Aardrijkskunde in kleuren-

foto's:

België: Deel I: 9 reeksen

van 10 chromo's

Deel II: 8 reeksen

Europa: Deel I: 10 reeksen

Deel II: 10 reeksen

Deel III: 10 reeksen

Amerika: Deel I: 10 reeksen

Per reeks: 50 punten.

De Geschiedenis van de wereld:

Deel I: 11 reeks. v. 15 chrom.

Deel II: 11 reeks.

Deel III: 11 reeks.

Per reeks: 50 punten.

De KUIFJE'S Chromo's:

Vliegtuigen I: 10 reeksen.

Vliegtuigen II: 10 reeksen.

Luchtschepen: 6 reeksen.

Automobiel: 10 reeksen.

Zeevaart I: 10 reeksen.

Per reeks v. 8 chromo's: 100 p.

De Meisterwerken van de Schil-

derkunst:

18 reeksen van kleurenrepro-

ducties: per reeks 200 p.

De KUIFJE'S portefeuille 200 p.

De puzzle op hout 500 p.

Mascotte Bobbie 300 p.

Kleuralbum 100 p.

Abonnement van 5 num-

mers op het weekblad

KUIFJE 500 p.

ALBUMS:

Vliegtuigen I en II - Automobiel

- Zeevaart:

Gekart.: 60 F. Gekart.: 50 F.

De Aardrijkskunde in kleuren-

foto's: België I en II - Europa

I, II, III en IV:

Amerika I

Per album: 29 F.

De Geschiedenis van de Wereld:

Deel I, II en III: 29 F.

De Meisterwerken van de Schil-

derkunst: Deel I en II: 29 F.

Stuur je punten naar de KUIF-

JE'S BON, P.H. Spaaklaan 1-11,

Brussel 7, of ruil ze in de

KUIFJE'S winkel, zelfde adres.

Je kan ze ook ruilen in de wa-

renhuizen A L'INNOVATION.

De KUIFJE'S BON'S staan op

volgende kwaliteitsprodukten:

CLE D'OR - PALMAFINA -

LOMBARD COLLECTIE -

Schrijfboeken « ZOO » en

« DE ZAAIER » - VICTORIA-

MATERNE - Vulpen « LE

TIGRE » - JU'CY en WHIP-

TOSELLI - PALMOLIVE -

COLGATE - PROSMANS -

NOSTA - VANDENHEU-

VEL - HACOSAN - PANA.

KUIFJE'S FRUIT

WIN DE 1^e PRIJS VAN DE GROTE KUIFJE'S PRIJSVRAAG

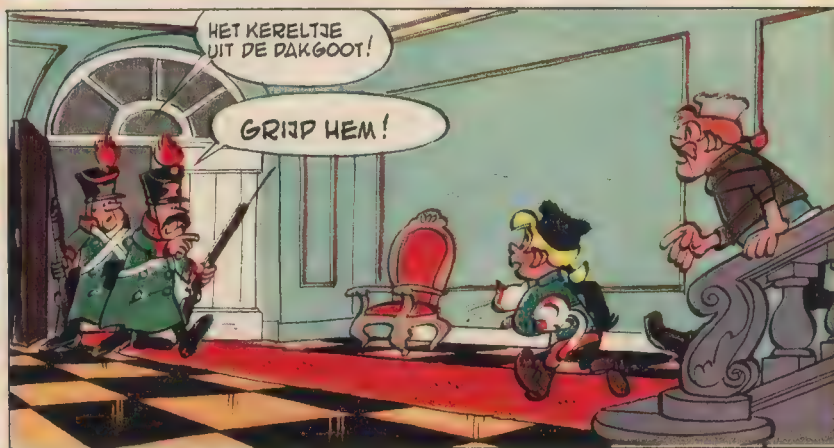
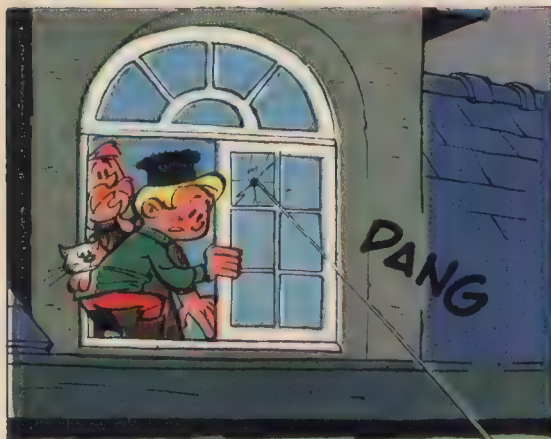

HANSJE en de

Hansje weet wat Kromir, de tiran van Jitomir, in het schild voer

prins van Jitomir

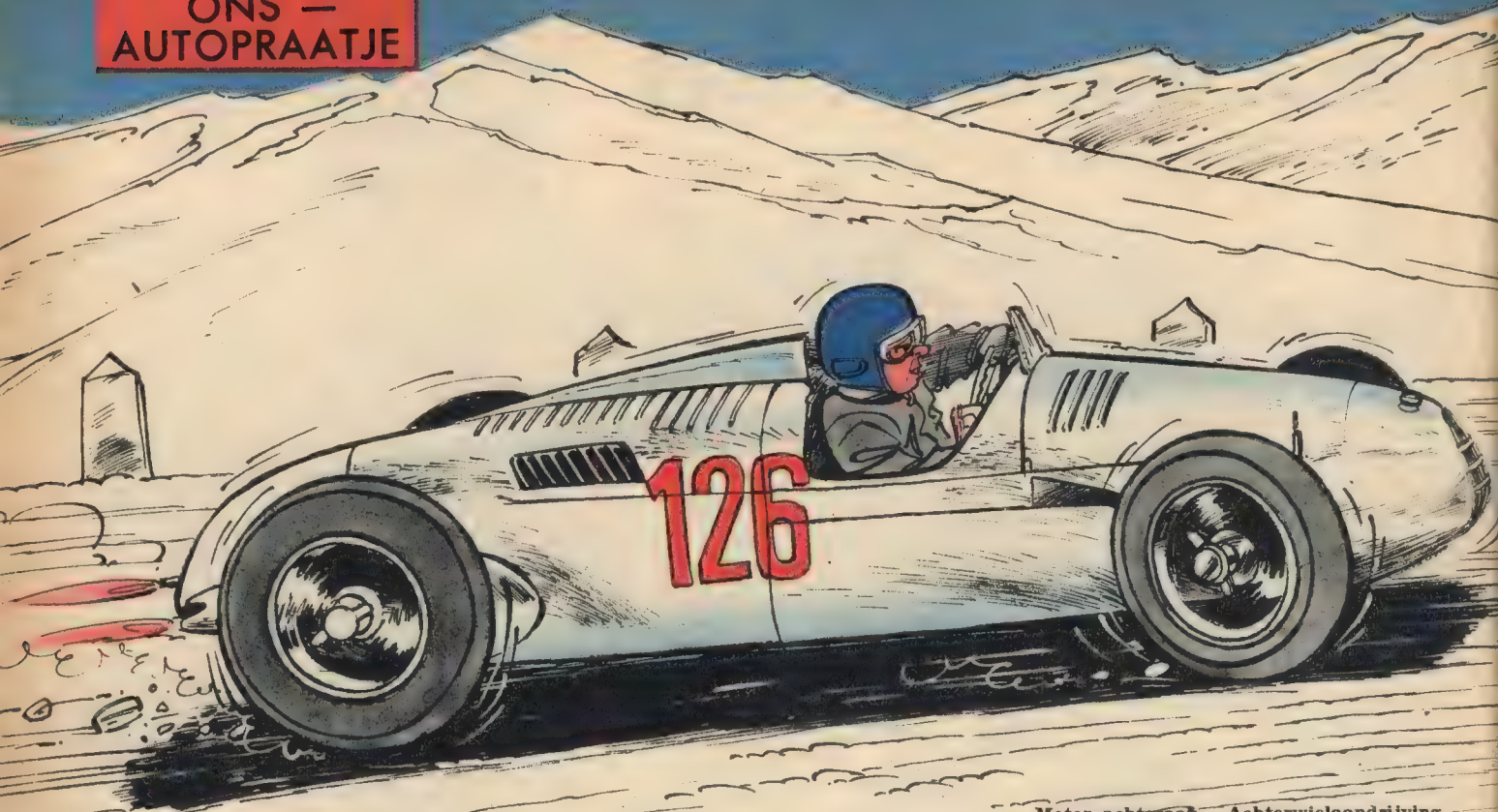
naar hij wordt verrast door de schildwachten.

TEKENINGEN
BERCK
SCENARIO
Y. DUVAL

Motor achteraan - Achterwielaandrijving
AUTO-UNION P-WAGEN
(1934-37)

16 cylinders in V met compressor
Gebouwd door het studie bureau Porsche

HET EEUWIGE DILEMMA!

TWEE OF VIER DRIJFWIELEN ? MOTOR VOORAAN OF ACHTERAAN ?

SINDS drie jaar viert de stelling van wijlen Ferdinand Porsche — motor achteraan (bijna centraal) en achterwielaandrijving — triomfen in de racen Formule I. Het prachtige succes van het Ferguson-systeem met vier drijfwielen en de normaal vooraan geplaatste motor deed echter iedereen weer twijfelen! De huidige formule van de wagens met een 1500 cc motor en een minimum gewicht van 450 kg, eist echter niet zo'n ingewikkelde en dure techniek en is slechts verantwoord wanneer de wegen slijpgevaar opleveren. Indien Formule I krachtigere motoren toeliet, zou er wel reden zijn om met het Ferguson-systeem rekening te houden.

Het studie bureau van Porsche had trouwens dit systeem reeds toegepast in 1946 op het type 360, dat voor de Italiaan Piero Dusio gebouwd werd. We komen hier later nog op terug.

In de vormgeving en de bouw van de racewagens heeft de laatste jaren een ware omwenteling plaats gehad. De huidige fijn gestroomlijnde en steeds kleiner wordende modellen, doen ons haast de roemrijke voorgangers van de racewagens vergeten. Wij mogen de uitvindingen uit vroegere jaren echter zo maar niet uit de automobielschiedenis wegdenken en daarom willen wij vandaag enkele technieken bespreken van wagens die, voor hun tijd, een grote evolutie inluiden!

Motor achteraan Achterwielaandrijving AUTO-UNION

In Kuifje nr. 5 stelden we jullie de *Auto-Union P-wagen* reeds voor, we zullen hem hier vanuit een andere hoek bekijken, zodat je beter vertrouwd geraakt met de verschillende mechanische elementen.

De voorkant van de wagen is haast uitsluitend voorbehouden aan het koelsysteem van de motor, die slechts weinig overhangt. De stuurzetel staat helemaal vooraan in de wagen en de bijzonder ruime benzinetank bevindt er zich net achter. De motor zelf, een zestiencilinder in V, ligt op de hoogte van de acht uitlaatbuizen, die men op de flank van de motor kap ziet liggen. De versnellingsbak met vijf versnellingen ligt achter het differentiaal, zoals bij de wagens van de huidige Formule I.

Het grote verschil tussen de wagens van vroeger en nu berust dus op het feit, dat de racer veel verder naar voren zat en dat de benzinetank in het centrale gedeelte van de wagen geplaatst was. De bijzondere ligging van de benzinetank is te verklaren omdat de 520 PK motor een echte veelvraat was en dat hij om te starten een hoeveelheid brandstof binnen-slokte die overeenstemt met 15 t. h. van het totale gewicht van de wagen! Ondanks die reusachtige tank kan de wagen slechts de helft van een rit voor een Grote Prijs-race afleggen en onderweg

moesten de banden ook meestal vervangen worden. Je begrijpt nu dat het noodzakelijk was de zware brandstofmassa in het midden van de wagen te plaatsen om de assen van de loopwielen zo weinig mogelijk te belasten onder het rijden.

Alleen de betreurde racer Bernd Rosemeyer kon dit gevaarte temmen. Het was inderdaad niet makkelijk voor de racer om te weten wanneer hij de adhesiegrens bereikt of overschreden had. Vermits hij helemaal vooraan zat, werd hij de grootste van de slip die het achterste gedeelte maakte pas gewaar, wanneer het te laat was!

Motor achteraan Vier drijfwielen CISITALIA

De *Cisitalia 1500* met compressor is een van de eigenaardigste racewagens die men ooit heeft mogen bewonderen. Jammer genoeg zou de kleine firma, die in 1946 door Piero Dusio opgericht werd, niet lang genoeg bestaan om tot bloei te komen. De firma kende een woelig bestaan en geen van de wagens die er gebouwd werden nam ooit deel aan een wedstrijd.

De *Cisitalia* was in werkelijkheid een Porsche type 360, gebouwd tussen 1946 en 1947 naar plannen van het studie bureau Porsche, op dat ogenblik te Gmünd in Carinthië gevestigd. Er werd slechts één enkel model volkomen afgewerkt en toen moest de firma reeds opgedoekt worden. Het model en het materiaal werd

door de Argentijnse firma Autocar gekocht, doch bij gemis aan ervaring en bekwame technici wachtte de firma hetzelfde lot als die van Piero Dusio.

De motor stond achter de bestuurder in een hellend vlak van 180 graden. Hij had twaalf cylinders, was watergekoeld met een vijfversnellingsbak vóór de achterste wielen geplaatst. De vele experimenten hadden aangetoond dat de ideale oplossing voor de wagen, die een kracht van 400 PK ontwikkelde, een transmissie was op vier drijfwielen.

Zoals de Auto-Union hadden ook de ingenieurs van de Cisitalia de benzinetanken langs de beide kanten van de bestuurder geplaatst, zodat ze de flanken van de wagen vormden. Ze werden van brandstof voorzien langs een opening die je op de tekening zien kan.

In 1959 kocht de firma Porsche de Cisitalia op en vandaag kan men het model bewonderen in het Porsche-Museum te Stuttgart.

Motor vooraan

Achterwielaandrijving

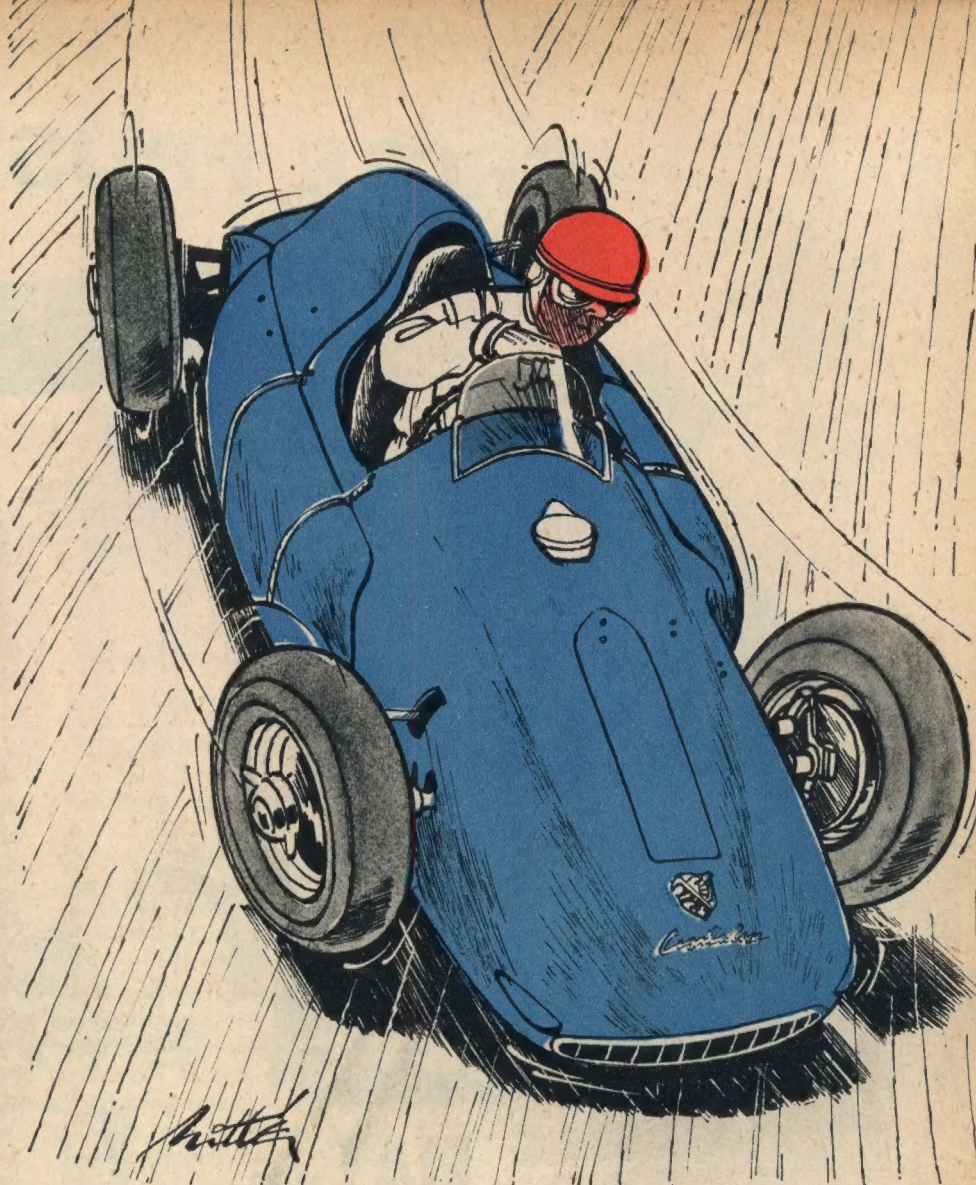
ALFA-ROMEO ALFETTE

TYPE 158/159/159A

In 1937 liet Enzo Ferrari, toen manager van de firma Scuderia Ferrari, de *Alfette* bouwen die nog steeds geldt als het beste voorbeeld van de klassieke wagens die voor de Grote Prijs bestemd waren. De kracht van de motor met de acht cylinders op een rij met compressor werd verhoogd van 190 PK met 6.500 omw./min. in 1937 tot 404 PK met 10.500 omw./min. in 1951.

In de 35 wedstrijden van na de oorlog (1947, 1948, 1950, 1951) waaraan de *Alfettes* deelnamen, wonnen ze 31 eerste prijzen, 19 tweede prijzen, 15 derde prijzen en 25 ronderecords! Dat is een record dat nog nooit geëvenaard werd. In 1951 had de *Alfette* het hoogtepunt van zijn carrière bereikt en Alfa-Romeo trok de wagen terug uit de competitiewedstrijden.

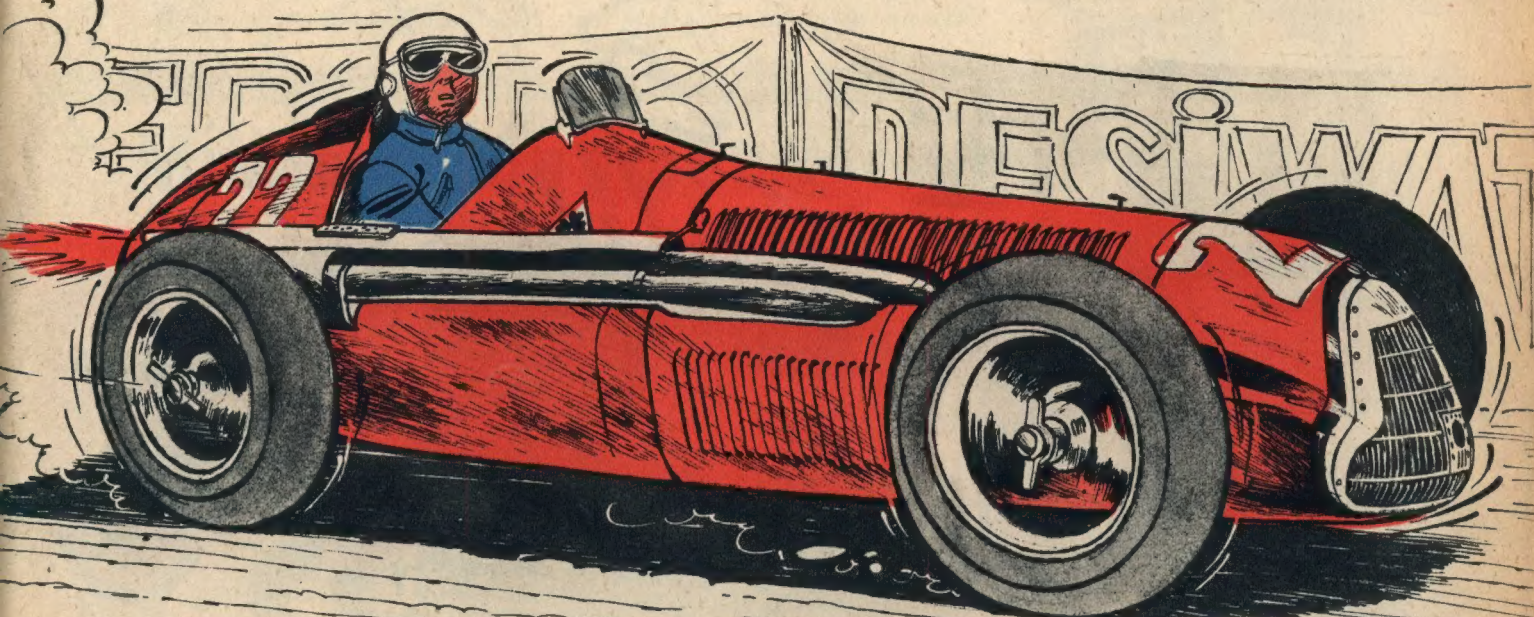
Het was voorgoed afgelopen met de wagens met compressor in de Formule I, De B.R.M., een zestencylinder, was er niet in geslaagd als eerbare opvolger van de *Alfette* te fungeren.

Motor achteraan - Vier drijfwielen
CISITALIA 1500 of
PORSCHE TYPE 360 (1946-47)
12 cylinders in een hoek van 180°
met compressor
1492 cc. - 450 PK - 720 kg
Gebouwd door het studie bureau Porsche

Motor vooraan
Achterwielaandrijving
ALFA-ROMEO ALFETTE
(1937-1951)
8 cylinders op een rij
met compressor

1500 cc. - 404 PK - 10.500 omw/m

GROTE PRIJSVRAAG

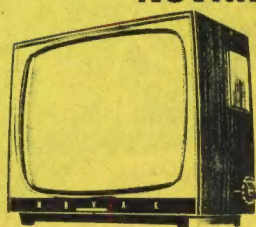
JEUGDBLAD KUIFJE

500000

FRANK
PRIJZEN
of
40.000 gulden

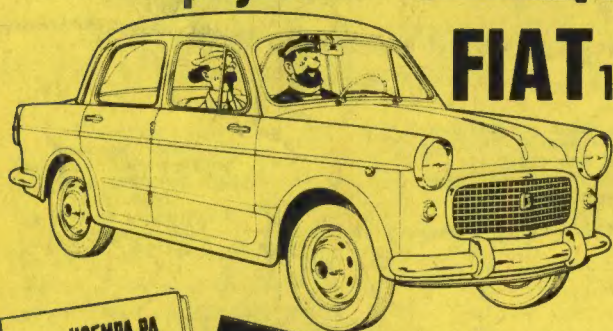
win
deze
prachtige
prijzen

NOVAK

CHRISTIAENSEN

FIAT 1100

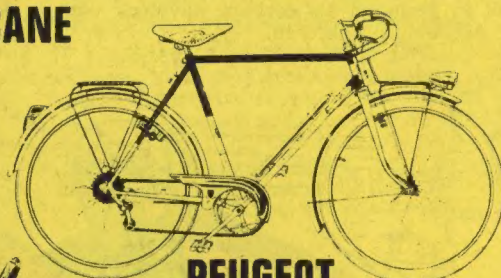

ANDRE JAMET

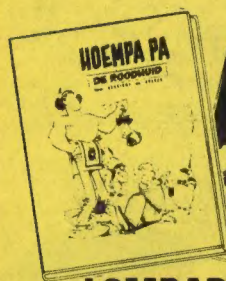

FLEISCHMANN

HURRICANE

PEUGEOT

LOMBARD
UITGAVEN

FERRANIA

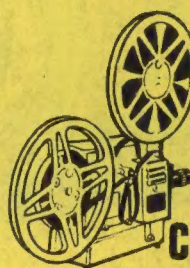

LE TIGRE

NAUTISPORT

NSU

CINETTE

ASSIMIL

VICTORY
FESTIVAL

HELVA

HALLO, HALLO,
HIER LUC VARENNE...

Heb ik soms gedroomd ?

ZES maanden lang hebben wij gehoopt dat de Keizer van Herentals zou deelnemen aan de Ronde van Frankrijk 1962. Nu we de reisroute hebben gezien en de tijd hadden die te bestuderen, vragen wij ons af of we niet gedroomd hebben. Gaat Rik of gaat-ie-niet ?

Meer dan eens hebben wij het met Rik Van Looy en met de manager van de wereldkampioen aan de stok gehad. Wij wilden er hem toe overhalen de mooiste wegwedstrijd ter wereld te betwisten. Het antwoord luidde telkens : wij weten ook wel dat de Tour een mooie zaak is, maar de voorwaarden waarin hij gereden wordt zijn niet gunstig voor een klassieke wegrenner. De organisators bevoordelingen steeds weer de klimmers of de tijdrijders. Wij begrepen de weigering van Rik Van Looy en zijn raadgevers, maar wij meenden toch dat een sterke en een snelle renner als Rik kon meedingen

INDIEN MEN HEM DE GESCHIKTE PLOEGMAKKERS MEEGAF.

Ik moet bekennen dat Rik II zeer vaak gelijk had en dat de editie 1961 van de Tour nogmaals heeft bewezen dat er iets schort aan de zaak. Jacques Anquetil, koning van de ritten tegen het uurwerk, won de Ronde van Frankrijk en heeft daarmee onvrijwillig veel schade berokkend aan de Tour. Onmiddellijk na zijn aankomst in het Prinsenspark, was het een herrie van belang. De scherpste kritiek werd geuit en de organisators zelf klopten zich rouwmoedig op de borst en bekenden schuld. Op de duur kreeg men medelijden met hen. Iedereen meende : de les is hard geweest en het is niet mogelijk dat zij nogmaals dezelfde fout begaan. En wat ziet men thans ? Het aantal ritten tegen het uurwerk werd nog verhoogd. Gevolg : DE specialist werd gefavoreerd en, om de kroon op het werk te zetten, geeft men hem een kwartier voorsprong op AL de anderen !

**De gele trui
is niet voor ons !**

Wij zijn helemaal niet pessimistisch, maar nu is de beker vol ! De organisatoren van de Tour zullen wel niet kunnen verklaren waarom zij vier tijddritten op het programma schrijven, tenzij dan dat ze openlijk willen bekennen dat zij hun specialist opnieuw de gele trui willen geven. Al de renners hebben er een afkeer van honderden kilometers alleen te moeten rijden. De krachtinspanning is te groot, te meer daar zij nadien niet kunnen rusten. De volgende dag gaat het voort ! En wat gebeurt er dan ? Om toch een behoorlijke tijd te kunnen maken en geen achterstand te krijgen op de snelste renners, worden er « versterkende middelen » gebruikt. Ze zijn bijna altijd schadelijk. Het organisme van al de renners lijdt er onder en de Ronde eveneens...

Wij hadden niet kunnen indenken dat de organisatoren geen rekening zouden gehouden hebben met de lessen uit het verleden. Indien de zaken aldus blijven, dan krijgt België ook dit jaar geen gele trui !

Milt Jackson's bezielende Hot Jazz

(**W**ANNEER Milt Jackson op een podium verschijnt dan is het niet nodig dat men hem in een lichtbundel plaatst. Milt schept dadelijk zelf een atmosfeer en je zou haast zeggen dat er licht van hem uitstraalt», zei ons iemand die hem zag spelen.

Dat komt omdat Milt met bezieling speelt en op zijn instrument uitdrukt wat hij voelt. De improvisatie van Milt ontwikkelt zich natuurlijk omdat hij zijn muziek beleeft. Wanneer men hem vraagt waar hij zijn diepmenselijke stijl vandaan haalt dan zegt Milt Jackson :

— Uit mijn geloof in God.

Muziek maken is bidden voor hem en hij weet met zijn vibraharp de innige emotie van de spirituals te benaderen. Indien jullie echt een avondje willen genieten, luister dan naar Plenty, plenty Soul van Milt Jackson. Zijn muziek is even zangerig als die van een Middeleeuwse ballade, maar dan uitgedrukt in swing.

De verdere bezetting van de band die samen met Milt Jackson speelt : Horace Silver, piano ; Art Blakey, drums ; Joe Newman, trompet ; Percy Heath, bas, e.a.

Je kan die plaat uitleenen bij de Nationale Discotheek van België.

DOOR
HERGÉ

Professor Zonnebloem begrijpt er geen snars meer van. Wat gebeurt er in Molensloot?

